

narrativa e poesía

XII Certame Literario

Concello de Ames

© Concello de Ames

Edita:

Concello de Ames
Praza do Concello, 2. Bertamiráns
15220 Ames. A Coruña

Maquetación:

Gráficas Garabal, S.L.

Depósito Legal: C 412-2016

Imprime:

Gráficas Garabal, S.L.
Santiago de Compostela

XII Certame Literario

Concello de Ames

Narrativa e poesía

Textos premiados na edición do ano 2015

Concello
de AMES

TRABALLOS PREMIADOS

NARRATIVA

1ª CATEGORÍA (ata os 13 anos)

1º premio: Título: *Arsenal*

Autor/a: **Daniel Souto Pazó** (Eclipse)

2º premio: Título: *Unha estatua con máis historia que arte*

Autor/a: **Andrea Hermida Araújo** (Audrey)

3º premio: Título: *O cazarrecompensas*

Autor/a: **Manuel Muñoz Vázquez** (Game)

2ª CATEGORÍA (dos 14 aos 17 anos)

1º premio: Título: *Final esperado*

Autor/a: **Sara Calvo Silva** (Arus)

2º premio: Título: *Eclipse satélite*

Autor/a: **Salvador Pena Castro** (Chicorita)

3º premio: Título: *Os Misterios de Aldara*

Autor/a: **Nuria González Fernández** (Enma Bast)

3ª CATEGORÍA (18 anos ou máis)

1º premio: Título: *O desvarío do almirante*

Autor/a: **Xosé Anxo Corral Suárez** (Xoán Saúco)

2º premio: Título: *Alquimia*

Autor/a: **Lois Blanco Araújo** (Irmán)

3º premio: Título: *O mariño grego*

Autor/a: **Carlos Lixó Gómez** (Liboi)

TRABALLOS PREMIADOS

POESÍA

1ª CATEGORÍA (ata os 13 anos)

1º premio: Título: *Adolescencia*

Autor/a: **Xián Villanueva Moreiras** (Acuarios)

2º premio: Título: *Nenos poetas*

Autor/a: **Miguel López Barreiro** (Saxofón)

3º premio: Título: *A miña linda damisela*

Autor/a: **Emilio Fagín Barco** (Ramón Frolara)

2ª CATEGORÍA (dos 14 aos 17 anos)

1º premio: Título: *Arela harmoniosa*

Autor/a: **Irene Rico Gómez** (Vagalume)

2º premio: Título: *Do que me quedou por dicir cando esquecín como
falar*

Autor/a: **Aldara Castro Meizoso** (Alter-ego)

3º premio: Título: *K. 545*

Autor/a: **Marcela Porto Mato** (Allegro)

3ª CATEGORÍA (18 anos ou máis)

1º premio: Título: *Paradigma (de xénese xenérica)*

Autor/a: **Manuel Otero Boquete** (Lumen)

2º premio: Título: *Como te chamas hoxe?*

Autor/a: **José Ramón Sánchez Varela** (Birrio Marzal)

3º premio: Título: *Replicante*

Autor/a: **Daniel Vilaverde Framil** (Philip K. Dick)

XURADO

O xurado do **XII Certame Literario Concello de Ames** estivo formado polas seguintes persoas:

Alfredo Conde Cid (escritor)

Mar Fernández Vázquez (crítica literaria)

Mariña Pérez Rei (escritora)

En representación do Concello de Ames, actuou como secretaria a técnica de Normalización Lingüística, Rosa Moreiras Cuñarro.

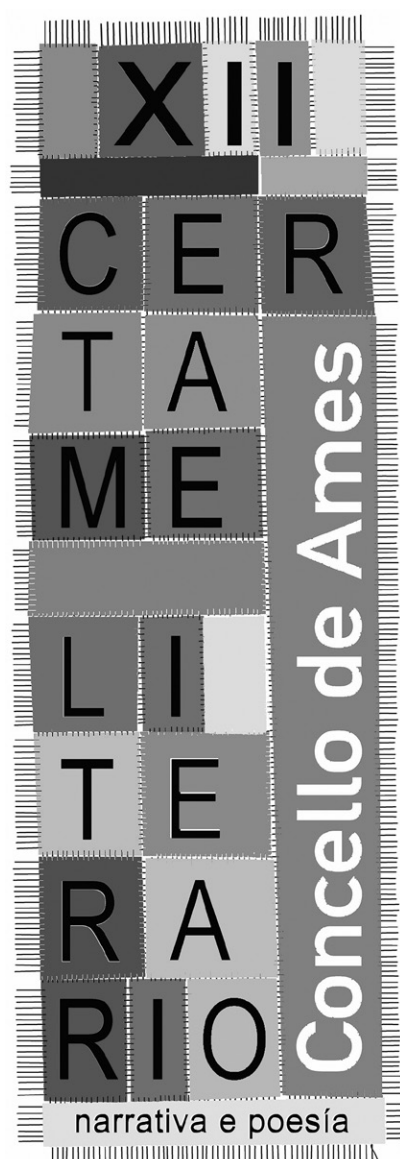
ÍNDICE

Narrativa

- *Arsenal*, **Daniel Souto Pazó**..... 13
- *Unha estatua con máis historia que arte*,
Andrea Hermida Araújo 23
- *O cazarrecompensas*, **Manuel Muñoz Vázquez**..... 31
- *Final esperado*, **Sara Calvo Silva**..... 37
- *Eclipse satélite*, **Salvador Pena Castro**..... 45
- *Os Misterios de Aldara*, **Nuria González Fernández**..... 51
- *O desvarío do almirante*, **Xosé Anxo Corral Suárez**..... 59
- *Alquimia*, **Lois Blanco Araújo**..... 67
- *O mariño grego*, **Carlos Lixó Gómez**..... 73

Poesía

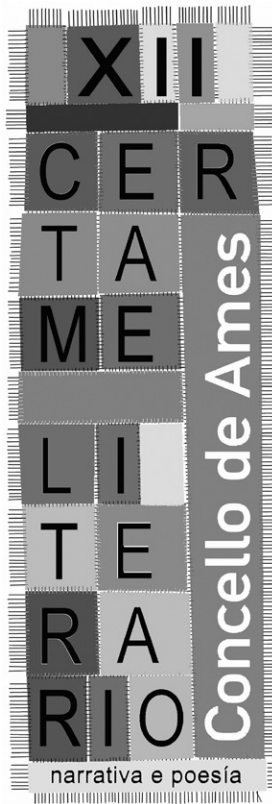
- *Adolescencia*, **Xián Villanueva Moreiras**..... 81
- *Nenos poetas*, **Miguel López Barreiro**..... 85
- *A miña linda damisela*, **Emilio Fajín Blanco** 89
- *Arela harmoniosa*, **Irene Rico Gómez**..... 93
- *Do que me quedou por dicir cando esquecín como falar*,
Aldara Castro Meizoso..... 97
- *K. 545*, **Marcela Porto Mato**..... 101
- *Paradigma (de xénese xenérica)*, **Manuel Otero Boquete** 107
- *Como te chamas hoxe?*, **José Ramón Sánchez Varela**..... 111
- *Replicante*, **Daniel Vilaverde Framil** 115

Narrativa

ARSENAL

Daniel Souto Pazó (Eclipse)

1º premio de narrativa da 1ª categoría

1. O cadro

A casa do lado era unha casa estraña. Antela pensaba que estaba abandonada ata que certo día viu como saía unha señora moi vella da casa veciña. Ó día seguinte volveuna ver, e ó seguinte, e ó seguinte...

A señora montou unha tenda de cadros na casa. Vendía todo tipo de cadros, dende unha paisaxe ata unha planta carnívora papando unha mosca, pero o cadro que a Antela máis a intrigaba era un onde se amosaba un lugar escuro, unhas vías de tren por diante, e, no medio da escuridade, unha persoa morta. Antela preguntáralle á vella sobre o cadro pero ela sempre lle respondía antipaticamente: “Non é cousa túa nena, é un recordo familiar, non se vende”. Como se ela fose parva! Quen ía ter un cadro dunha persoa morta de recordo familiar?!

Uns meses despois, a vella desapareceu. Os cadros poxáronse e o diñeiro foi para o centro de saúde. Antela ofreceu vinte e sete euros e setenta e cinco céntimos, todo o que tiña aforrado, polo cadro das vías, pero un señor, que semellaba moi interesado, ofreceu 3.000 euros e levou o cadro (non se queixarán os do centro de saúde!). O señor deulle a volta ó cadro e Antela puido ver o que poñía:

“Arsenal ----- 1939”

Que significarían esas raias laranxas? Antela comezou a preocuparse. E se a morte do señor do cadro ocorrera de verdade? E se fora un asasinato? E se esa era a data e o lugar do asasinato? (Aínda que seguía sen comprender as liñas laranxas)

Facíase tantas preguntas que lle ía estoupar a cabeza pero deixou de preocuparse por iso porque os seus pais lle deron unha estu-penda noticia: ían de viaxe a París.

Antela nunca viaxara tan lonxe.

2. París

Cando chegaron a *Charles de Gaulle*, colleron o metro ata o hotel. Xa sabía onde era o cadro, era no metro, dérase conta ó esperar na estación. Deixou de pensar niso e, ó chegar ó hotel, ceou unha exquisita comida francesa. Iso de que en Francia sempre se comían caracois era todo mentira. Na sobremesa, fartouse a comer *croissants* e estaban moi ricos. Notou que os *croissants* de París estaban moito máis bos que os de Galiza.

Ó día seguinte seus pais ensináronlle a ler o mapa do metro: que cada liña tiña unha cor, que cada parada tiña un nome... Entón acendéuselle a bombilla das ideas: o cadro era unha estación de metro de París!; *Arsenal* era o nome da parada; 1939, o ano no que ocorrera e as liñas laranxas, a liña na que se atopaba a parada!

Púxose a buscar coma unha tola no mapa a liña laranxa, pero a estación *Arsenal* non estaba por ningures. Pensou que o mapa podía estar errado, pero os pais dixéronlle que era pouco probable; Que desilusión! Antela mirou a lista de sitios que visitarían: *Torre Eiffel*, *Arco do Triunfo*, *Praza de Italia*... No mapa do metro, ó final da liña laranxa, poñía: *Place d'Italie*. Inmediatamente pediulle ó seu pai se podían ir primeiro alí. O pai, sorprendido da súa elección, aceptou. Antela sabía que Arsenal estaba aí esperándoa, pero non podía comprobalo a non ser que fora ela mesma polo metro.

Colleron a estación de *Crimee* (na liña rosa). Ó chegar a *Gare de l'est*, fixeron un transbordo ata a liña laranxa. No medio do camiño, seu pai intentou convencela de que o mapa non podía estar equivocado:

-Aí pón que a próxima vai ser *République*. Efectivamente, ves? Non falla unha! Por que ía estar errado o mapa?

Saíron na estación de *Bastille* e a nai contou o que ían visitar. De repente dixo algo que chamou a atención de Antela:

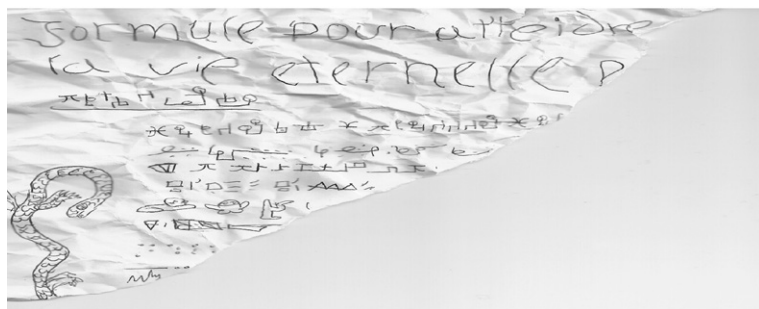
-E agora imos visitar a biblioteca de **Arsenal** (...)

Antela xa non escoitou máis. Sabía que tiña razón en que existía a estación, pois se existía unha biblioteca con ese nome, por que non a estación? Antela sentiu un formigueiro nos pés da emoción ó entrar na biblioteca.

3. A historia de Nicole

A biblioteca era impresionante, chea de libros e manuscritos. Tamén había esculturas e cadros. Antela, que non sabía como empezar a investigar, púxose a mirar pola xanela. Dende alí contou ata sete *boulangeries* (panaderías en francés), que en París as había a miles.

Antela puido ver un vello manuscrito. Unha páxina estaba rachada pola metade. Na parte superior podía ler: **Formule pour atteindre la vie éternelle**. Nela estaba escrito un fragmento dun texto nuns símbolos raros. Podíase ver a parte de arriba dun curioso dragón.

Antela gardou o manuscrito na mochila ó sentir á bibliotecaria. Mirou para ela e deuse conta de que... era a señora que desaparecera! A vella tamén se debeu decatar porque ó vela, saíu correndo. Perseguíuna ata que se detivo diante dun muro. Tiña moitas

preguntas. Sabía que estaba metida de pleno no caso de Arsenal. Ía interrogala cando a vella pulsou un botón que había na parede e esta levantouse para deixar á vista un pasadizo secreto, polo que se meteu.

Antela seguiu durante un bo cacho. Subía escaleiras, baixábaas, logo camiñaba por un anaco chan... Ó final daba a unha estación de metro, pero non parecía nova e iluminada, senón que esta estaba vella e escura... De que lle soaba? Era *Arsenal*! Sabía que existía. Ó verse acurralada, a señora non tivo máis remedio que contarlle a Antela o que sabía:

-Chámome Nicole *Chardin*. Son tataraneta de *Jean Simeón Chardin*, gran pintor do século XVIII. A parte de pintor era alquimista, facía maxia e esconxuros. Ese manuscrito que colliches escribiuno el. O seu máis grande descubrimento foi o elixir da vida eterna. *J.S.Chardin* deixou como protector do libro ó meu bisavó e el ó meu avó. Un día estabamos na estación de *Bastille* e o avó veu correndo e contoume iso que che contei agora e explicoume que vira como Aron Voleur, gran ladrón da época, roubaba a páxina máis importante- Antela pensou na páxina rota do manuscrito- O meu avó recuperouna para deixala onde debía de estar, pero o ladrón deuse conta e púxose a perseguilo. O meu avó colleume da man e meteuse na cabina do condutor comigo. Arrancou o metro (a esa hora non había ningún pasaxeiro) pero, por desgraza, o ladrón xa subira. Quería recuperar a folla e asasinar o meu avó para que non puidera dicir nada. O avó escondeume nun recuncho. De repente, abriuse o compartimento e entrou o ladrón, que non notara a miña presenza. Cun coitelo, matou a meu avó e o metro parou. Abriu a porta e tirouno fóra. O cadáver aterrou sobre unha estación do metro. O ladrón estivo buscando a páxina, pero ó final deuse por vencido e foise polas vías. Eu collín un óleo en branco que tiña o meu avó nas mans, aínda despois de morrer, e pinteí un cadro do lugar para poder lembrarme e poder recuperar a páxina e custodialala como fixera a miña familia.

Como na parede estaba escrito *Arsenal* e estaba na liña laranxa, por detrás escribín: Arsenal, ----- e a data 1939.

-E os teus pais non podían custodiala? E o ladrón non pode seguir vivo?

-Eles morreran. Ó falecer o meu avó fun a un orfanato. Dous días despois, vin como o ladrón o atropelaba un metro. A súa familia, a *Voleur* (en francés ladrón), era inimiga da nosa. Así que fun maior de idade encerreime na casa que está ao lado da túa, pensando en como atopar a estación. Cando me decidín a volver, ó final da Segunda Guerra Mundial, busquei no mapa do metro *Arsenal* pero non aparecía. Non conseguín atopala. Certo día souben que a pecharan pola “crise” aínda que eu sabía que era pola persoa morta (o meu avó) que aparecera na estación. Entón, montei unha tenda de cadros e, cando reunín o diñeiro suficiente, regresei a París para encontrar a folla. Volvín agora, porque teño unha gran pista...

- Pois xa ma podes ir dicindo... Perdón, non me presenteí, chámome Denis *Voleur*... Arriba as mans! Vou armado! -escoitouse dende a escuridade...

4. *Arsenal*

- Chámome Denis *Voleur*, fillo de Aron *Voleur*. Se non me dis a pista, dispároche.

-Non lla deas Nicole!- avisou Antela, ao recoñecer o comprador do cadro.

- Morrerei pronto. A miña vida é menos valiosa que a folla -respondeu Nicole.

-Pero non a vida da rapaza. Apuntou coa pistola e, en sinal de que se atrevía a disparar, disparou cara ó teito. Antela fixouse en que unhas gretas se empezaban a formar no teito...

-Non dispaes! Dígoche a pista. “A folla está nos recordos”, foron as palabras do meu avó.

Unha pinga caeu sobre a cabeza de Denis. Antela mirou para o teito e observou como as gretas crecían e se facían máis gordas e grandes cada vez. Antela tivo un malísimo presentimento. Mirando o mapa do metro, decatouse de que *Arsenal* estaba xusto debaixo do *Bassin de l’Arsenal*, un tramo do canal de *Saint-Martin*! Ó disparar, Denis romperá o teito e agora a auga do canal íalles caer enriba. A única forma de salvarse era saír xa.

-Nicole, temos que saír de aquí xa! Isto vaise derrubar! -dixo Antela

-Diso nada, de aquí non sae ninguén ata que atopemos a folla -exclamou Denis, pero, ó ver as grandes gretas do teito e a auga que caía cada vez máis, botou a correr polas vías. Antes de que o ladrón desaparecera, Antela berroulle:

-Por que compraches o cadro?

Denis, estrañado, díxolle:

-Eu non comprei cadro ningún -e desapareceu polas vías.

Antela e Nicole saíron do pasadizo e da biblioteca e, ó chegaren fóra, viron a Denis. Como puidera saír tan pronto? Tiña que haber dous Denis!

Ó verse os dous Denís tiveron un diálogo coma o que segue:

DENIS (sen cadro): Pensei que nunca te vería, Gael

GAEL: Así que teño un irmán xemelgo! O meu pai adoptivo contoume que meu pai morreu aquí, nunha tal estación de Arsenal. Como sabes o meu nome?

DENIS: Cando papá morreu, mamá, que non podía coidarnos ós dous, deute a ti en adopción. Hai unha folla moi importante pola que papá morreu. Búscoa para queimala.

GAEL: Encontrarei esa folla aínda que me custe a vida! O cadro pode ser a clave. Algo polo que arriscou a vida noso pai ten que ser valioso. Repartiremos os beneficios, que che parece?

DENIS (sacando a pistola): Tes razón, pero prefiro quedar coa recompensa toda. Denis intentou quitarlle a Gael o cadro. Pelexaron ata que rachou. De entre a tea e a madeira caeu unha folla. En canto se deu conta, Denis apuntoulle coa pistola ó seu irmán.

-Piedade, irmán, podemos cooperar... BANG! Escoitouse un disparo e, ao despegar o fume, Antela e Nicole puideron ver a Gael morto no chan.

-Por fin teño a folla! -exclamou Denís, contento- **Noooooooooon**, por que?! Tanto esforzo para... unha folla chea de símbolos ilegíbles!

5. *Un final feliz*

Antes de que a policía detivera a Denís, Antela colleu a folla. A que se referiría o avó de Nicole con “está nos recordos”? A vella, coma se lle puidera ler o pensamento, díxolle:

-Eu ía sempre pintar á estación -Antela comprendeu o de “está nos recordos”.

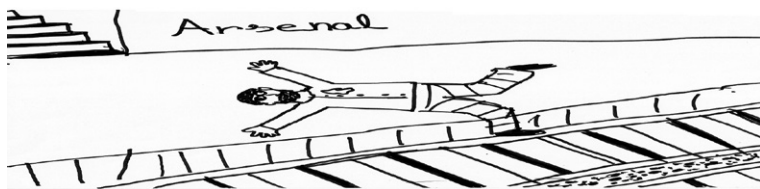
Antela fixouse na parte de abaixo dun dragón que estaba debuxado na folla. Era coma o do manuscrito! Instintivamente, xuntou ese cacho co manuscrito e pegouse a el maxicamente.

Traduciuse toda a páxina. Completábase todo. Non poñía “*formulle pour atteindre la vie éternelle*”, senón “*formulle pour atteindre la vie éternelle de Arsenal*”.

Antela quedou asombrada. Nicole leu unhas palabras (insistiu en non revelalas), agora traducidas e o libro brillou ata que desapareceu. Todo volveu á normalidade. A auga do canal volveu subir e cando baixaron á estación estaba todo coma se non pasara nada.

Antela xa se esquecera dunha cousa... Ó vela, os seus pais botaron a chorar de alegría. Chamaran á policía, pois estaban moi preocupados de que Antela se perdera no centro de París. Antela regresou a Galiza. Esta historia nunca a esquecería. Nicole morreu ós cento tres anos.

Cumprira a súa misión.

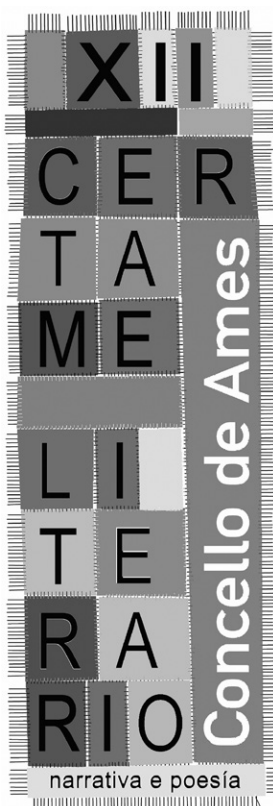

Datos reais

- *Jean Simeone Chardin (1699-1779)* foi un gran pintor do século XVIII.
- *J.S. Chardin* tivo un fillo, aínda que non se sabe se tivo máis descendentes.
- As estacións abandonadas (estacións fantasma) existen de verdade.
- Se vas a París e pasas pola liña laranxa, despois de *Bastille* verás a estación fantasma de *Arsenal* (tamén existe).
- Todas as estacións aquí nomeadas (incluído *Arsenal*) son reais. (*Bastille, Crimea, Gare de l'Est, Republique*)
- Son reais *tamén* o *canal de saint-Martin*, a *Torre Eiffel*, o *Arco do Triunfo*, a *Praza de Italia*, o *Bassin de Arsenal* e a *Biblioteca de Arsenal*.

UNHA ESTATUA CON MÁIS HISTORIA QUE ARTE

Andrea Hermida Araújo (Audrey)

1º premio de narrativa da 2ª categoría

Bos días, chámome Xurxo e son de Vilagarcía de Arousa.

Xa estamos no mes de xullo ¡que ben!, porque é o mes que sempre imos de vacacións....

Primeiro fomos de vacacións á vila dos meus avós, que se encontra na provincia de Ourense.

Alí teño a miña amiga María. María ten once anos coma min, cando vou á vila dos meus avós sempre estamos resolvendo misterios. A última vez que fun resolvemos onde se agochaba unha casa romana e a escultura do coronel Florentino. E por iso déronos un premio, e agora a casa e a escultura están abertas ao público.

Cando cheguei fun para a cama porque estaba moi canso da viaxe.

Pola mañá espertei, almorcei, vestinme, fun asearme e corrín para reunirme na casa da árbore con María .

Cando cheguei, saudeina e pregunteille: -María, que imos facer hoxe?

- E se damos un paseo para ver que facer? -respondeu.

Entón eu díxenlle que estaba de acordo.

Andamos paseando moito tempo, ata fomos á panadaría de Maruxa e ela deunos unha palmeira de chocolate aos dous.

Ao pouco tempo de rematar a palmeira encontramos unha estatua de bronce, era unha princesa da Idade Media e faltáballe o nariz. Ao lado da estatua estaba unha señora maior e preguntámoslle pola historia da estatua.

- Claro que vos conto a historia rapaces -respondeunos a señora.

Pois comezou hai moito tempo. Na idade media había unha princesa chamada Aurora. Aurora era unha princesa moi caprichosa, era coma as irmás de Cincenta. Un día chegou un mozo, era o fillo do xardineiro, e preguntou se lle podían dar un pouco de pan. Entón a princesa, ao ver ao xardineiro, namorou del. Dende entón a princesa non volveu ser sinónima das irmás de Cincenta. Era todo o contrario, pero a historia aínda non termina aquí.

A princesa Aurora xa era maior, gustáballe pasear ao redor do castelo e por dentro. Un día seus pais dixéronlle que se quería ser raíña debía casar co príncipe de Castela e León ou con algún nobre.

Aurora díxolle que ela prefería casar co novo xardineiro porque era unha boa persoa, divertido, guapo e que sería un bo rei no futuro.

Aos reis convinceunos a idea de que a princesa casara co xardineiro. Entón mandáronlle unha carta ao príncipe de Castela e León para dicirlle que denegaban a solicitude de casar a filla con el.

Cando o príncipe o soubo propúxose idear un plan para casar con ela.

Pensou e pensou tanto tempo que a princesa xa fixera a súa vida.

Aurora xa era raíña, tiña dous fillos e seus pais morreran de vellos. Cando o príncipe entrou no castelo ameazou a Aurora con matala se non casaba con el. Os gardas e o rei fixeron todo o posible para protexela pero o príncipe castelán matouna. Despois, foi condenado a morte.

Entón fixeron esta estatua na honra da raíña Aurora, porque tamén grazas a ela Galicia é só Galicia e non está con Castela e León.

- Gustouvos a historia? - preguntounos.

Nós respondemos que si, e nese momento María preguntou:

-Pero..., por que non ten o nariz?

- Esa é unha historia máis curta -respondeu a señora. Un día viñeron á vila uns ladróns e roubaron o nariz, e como esta estatua é moi importante para toda Galicia e Castela e León, ofrécese unha recompensa de 20.000 € para quen o atope. A única pista que deixaron os ladróns é que o nariz está nas antigas minas de ouro.

Dixémoslle adeus e grazas, e, como xa era a hora do xantar, fun a casa dos meus avós.

Cando cheguei meu pai e miña avoa estaban cociñando, e meu avó e miña nai estaban decorando a casa porque miña nai é decoradora de interiores. Cando remataron de facer a comida sentámos na mesa e puxémonos a comer. Había pavo asado con patacas, a especialidade do meu pai que é cociñeiro.

Na sobremesa conteilles o que estivera a facer e tamén que esta tarde tiña que saír pronto da casa porque íamos ir ás antigas minas de ouro.

Meu avó, coma sempre, dixo que era boa idea e que el nos prestaba o equipo de mineiros. Tamén, coma sempre, a miña nai dixo que tiveramos moito coidado e que volvese antes das nove porque mañá íamos ao lago.

E miña avoa que levásemos algo para comer porque íamos ter fame. Preparounos galletas para levar (miña avoa e unha reposadeira de primeira!).

Rematei a sobremesa, fun coller o equipo e marchei correndo á casa de María porque vive preto das A.M.D.O (as minas de ouro, para acurtar porque se non teño que escribilo seguido).

María xa estaba esperándome na porta, deille o seu equipo e marchamos para as A.M.D.O.

Cando chegamos acendemos as lanternas e camiñamos cara a dentro ata chegar ao centro das minas e alí puxémonos a cavar e cavar por todas as partes .

Ao cabo dun anaco ruxíanme as tripas coma se tivese un león na barriga e comenteille a María o de parar a comer algo. Ela respondeu que tamén tiña algo de fame, entón paramos a comer.

Seguimos cavando un bo anaco ata que atopamos unha caixa. E... sabedes que había dentro da caixa?O nariz da princesa Aurora!!!!

Cando o collemos escoitamos coma se a cova comezara a virse enriba con nós debaixo. E mentres corriamos ata a saída decateime que a caixa levaba unha corda. Nese intre advertínlle a María que non nos ía dar tempo a chegar a saída se non tiraba a caixa, xa que era unha trampa porque tiña un fío .

María tirou a caixa e chegamos ao final da cova sans e salvos pero non creades que as cousas melloraron moito, porque non, todo ó contrario.

Camiñamos uns cantos metros e encontrámonos co can da señora Carme, é un palleiro e ten moi malas pulgas. Tiven que coller un pau e comecei a escorrentalo. Nese intre saíu o marido da señora Carme.

É un señor maior con máis malas pulgas que o seu can e como nos viu co pau comezou a berrarnos. Tivemos que liscar correndo de alí.

Chegamos a casa de María e contámoslle todo á súa nai. Esta levounos a casa dos meus avós. Lavámonos, mudámonos e marchamos ao concello. Alí o alcalde deunos as grazas e os cartos do rescate, e fixo un banquete.

No banquete había de todo tipo de comidas e tiñan unha pinta . . . Pero a pena é que a prensa non paraba de entrevistarnos, a María

e máis a min. Preguntaban que como se nos ocorreu a idea de vivir esta aventura, como souberamos desta historia pois pasara moito tempo . . . E moitas máis preguntas así.

Acudiron todos os da vila. Foi unha noite magnífica pero tamén un pouco tensa.

Ás once da noite, cando rematou toda a festa, levámoslle unha parte dos cartos a aquela señora, e ela agradecéunolo. E que, sen a súa historia, non poderíamos chegar a resolver este misterio.

Cando regresamos á casa, nós xa iamos durmidos porque estabamos moi cansos. E meu pai e miña nai estaban a rebentar de todo o que comeran e tamén a rebentar de cartos porque gañáramos moito.

Ao día seguinte pola mañá fomos a inauguración da estatua co nariz e pola tarde fomos ás termas de Ourense.

Deume pena marchar, pero agora, dentro dunha semana, iremos ás Illas Baleares, concretamente a Mallorca.

DÚAS SEMANAS DESPOIS

Xa estou en Mallorca e estouno pasando moi ben. Decidín mandarlles unha carta aos da vila contándolles onde estou e como o estou pasando.

Espero volver o ano que vén para resolver máis misterios.

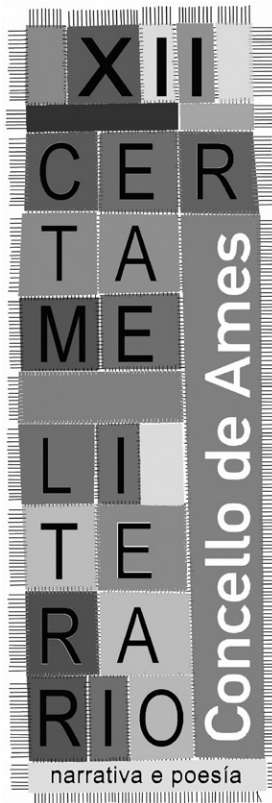
Que ganas teño de comezar o colexio e contarlle aos meus compañeiros a aventura.

Ah! E tamén vos vou contar o que imos facer cos cartos ... Unha piscina!

ATA A PRÓXIMA, ABURIÑO!

O CAZARRECOMPENSAS

Manuel Muñoz Vázquez (Game)

3º premio de narrativa da 1ª categoría

Esta é a historia dunha cidade corrupta, dominada polo diñeiro, e dun cazarrecompensas chamado Tiroamorte.

Tiroamorte non era un cazarrecompensas calquera. Precedíalle un pasado escuro de delincuencia e aos seus trinta anos gastara máis da metade da súa vida fuxindo da xustiza.

Un día gris e frío, coma a maioría dos días nos que Tiroamorte tiña a sorte de poder seguir respirando, soaron uns golpes estrepitosos na porta. Levantouse como puido do vello sofá que apesataba a alcohol e sucidade e, non sen esforzo, conseguiu articular un par de palabras.

- Xa vou.

O son da porta enmudeceu e, ao abrila, só puido ver unha nota na que se podía ler:

Vémonos ás 18:00 no edificio da empresa AFC.

Nese intre estaba profundamente desorientado, seguramente como consecuencia da forte resaca.

- Pero quen...e onde ...

Intentaba lembrar de que lle soaban as siglas AFC. De súpeto a súa memoria aclarouse. Lembrouse daquel caso que o trouxera de cabeza. Un ladrón que lle encomendaran localizar e que se agochaba nos antros desta podre cidade. Tras varios meses de achega, todas as pistas levábano a esa estraña empresa.

Tiroamorte, sen recompoñerse aínda da súa resaca, mirou o reloxo. Se a vista non lle fallaba, cousa que era bastante habitual,

o reloxo marcaba as 16:15. Intentou lembrar o enderezo do edificio.

- Nas miñas condicións tardaría seguramente unha hora a pé. Non teño nin para o metro, murmurou.

Xa na rúa, a luz do sol cegábao e tropezou tres ou catro veces coa xente que pasaba. Varias persoas mirárono dunha forma á que xa estaba acostumado. Seguiu o seu camiño, non sen antes deterse no parque a botar un grollo na fonte e volver ler a nota.

- A quen vou atopar? Que precisará de min?

As súas preguntas logo terían unha resposta.

Así que chegou ao edificio de oficinas acristalado cruzou a porta xiratoria e dous homes dirixíronse rapidamente a el.

- Señor Tiroamorte, estabámolo esperando. Acompáñenos, o Sr. Rock agárdao.

Mentres subían á vixésima planta, Tiroamorte empezou a lembrar. Sabía que o nome de Rock éralle familiar. Non deixaba de repetilo na súa cabeza. De súpeto viuño claro, era o seu antigo compañeiro de cela. Os dous participaran nunha misión frustrada organizada por Jack Horson, un indesexable ao que era mellor non ter o pracer de coñecer.

- Vaia Rock, parece que as cousas non che foron tan mal, despois de todo. Traxe elegante e un bo despacho.

- Vexo que aínda me recoñeces, despois de todos estes anos. Custoume atoparte.

- Pois aquí me tes, ti dirás.

- Estes planos son dun edificio do que o soto cremos que é a base secreta do antigo fundador desta empresa. Un vello coñecido dos dous. Va que non adiviñas quen?

- Jack Horson.
- Vaia, vexo que non perdistes as túas capacidades, aínda que a túa aparencia non o reflecta.
- Que pretendes Rock? Non quero volver a pasar pola nosa antiga cela. Levo anos evitándoo.
- Non pretendo nada. Quero que accedas a ese edificio e consigas uns documentos da súa caixa forte. Non te preocupes, facilitáremosche o acceso e as claves de seguridade.
- Se o tes todo tan ben pensado para que me necesitas a min, Rock.
- Porque sei que o desexo de vinganza fai de ti o mellor aliado que poida ter.

Rock non se equivocaba. Tiroamorte non esquecera aqueles anos no cárcere, podrecendo entre reixas por culpa da traizón de Jack Horson.

- Recolle a información e vaite para acasa Tiroamorte. En dous días quero eses documentos na miña mesa e despois a túa vida cambiará para sempre. Os meus homes recollerante e daranche as instrucións que debes seguir.

Ao cabo de dous días nos que Tiroamorte non deixaba de pensar no seu cometido, uns golpes na porta indicábanlle que chegara a hora. Recoñeceu aos dous homes que o acompañaran ao despacho de Rock. Na rúa unha furgoneta negra esperábaos. Tras media hora de percorrido en silencio, un dos dous homes entregoulle as claves de seguridade e unha pistola.

- Cubrirémosche a entrada, logo é cousa túa. Accederemos pola parte de atrás, na que nos atoparemos dous gardas de seguridade e varias cámaras. Tes dez minutos dende o sinal.

No momento no que anularon aos gardas de seguridade e bloquearon as cámaras, Tiroamorte accedeu ao edificio. Esquivou a atención doutro garda do interior e entrou na sala que contiña a caixa forte. A clave era válida. No seu interior había numerosa documentación e varios feixes de billetes.

- Cando menos levo a carteira chea.

Saíu rapidamente do edificio, pero a súa sorpresa foi atopar os homes de Rock mortos. Non se parou. Correu cara á furgoneta que deixaran uns centos de metros afastada do lugar. Por sorte seguía alí, coas chaves postas.

Poucas veces sentira a morte tan preto, pero sabía que valía a pena só por ver a Jack Horson arruinado.

- Sei que Rock fará a súa parte.

Xa de volta no despacho de Rock, alentou.

- Síntoo, os teus homes morreron.

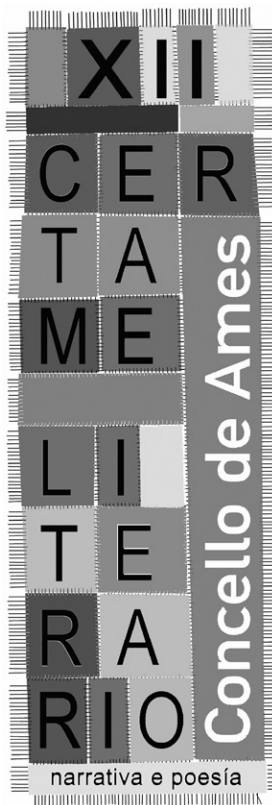
- Sabían que podía acontecer. Vexo que tes os documentos e que podo confiar en ti, vello amigo. O que pase agora xa non é cousa túa. En recepción agárdate un sobre cun billete de avión e un número de conta bancaria ao teu nome. Goza do que che queda de vida á miña saúde.

- Que vai ser de ti?

- Por min non te preocupes, creo que o posto a alcalde vai quedar vacante dentro de pouco. Grazas a esta documentación, esta noxenta cidade xa non será a mesma. Boa viaxe, amigo.

FINAL ESPERADO

Sara Calvo Silva (Arus)

1º premio de narrativa da 2ª categoría

Recordo eses intres na beira do río, agarrados da man, movendo os pes entre as augas frías e sentindo ese formigo dos peixes entre as dedas. Pasabamos días e días mirándonos aos ollos, ás veces entre un silencio prolongado, un silencio que nin sequera chegaba a molestar. Con el todo era fermoso. Era un compañeiro, un amigo, ese alguén da infancia. Unha persoa que se quedou agarrada ao meu pensamento e ao meu corazón.

El, de ollíños marróns, beizos carnosos e suaves, orellíñas pequechas, el e só el estivo para sempre en min. Eu, esa mesma persoa que se atopaba fai un mes entre as sabas brancas, axudada a respirar e continuar adiante só por unhas máquinas e agullas, afastábame moito daqueles tempos nos que nin correr centos de metros polo monte agarrada da súa man me fatigaban. Agora parecía un paxaro ao que lle cortaran as ás, ao que lle arrebataran a súa liberdade. Esa liberdade pola que sempre estivo marcada a súa vida, coa que percorreu os camiños entre versos que saían dos seus beizos.

Aquela mañá eu estaba na cama entre as sabas frescas, coa ventá aberta, esperta e escoitando o cantar dos paxaros, cando unha pedriña deu un leve golpe á miña ventá. Levanteime amodo, xa pensando nel, mirei pola ventá. Estaba collendo unha margarida, entretido. Nese intre collín a pedriña e deixei caer aos seus pes, xirouse e mostroume un dos seus doces sorrisos. Unha margarida fermosa estaba máis tarde entre os meus cabelos que vagaban libres polo aire rozando levemente as súas meixelas. Era verán, unhas raioliñas de sol que quentaban as pernas facíanme recordar os meus tempos de pequena paseando cos meus pais pola praia á que iamos, os mesmos paseos que daba agora con esa outra persoa á que máis quería.

Recordo que pasamos pola vila, tras falar con catro mozos amigos seus achegámonos á librería de Don Manolito e collemos emprastado un libro de poesía. Era unha marabilla estar ao seu carón, entre as árbores escoitándoo recitar uns versos de Díaz

Castro ou Rosalía mentres acariñaba o meu gato que rapidamente miañaba e corría tras un paxaro. Este batía as ás amodiño tentando voar pero sen sequera chegar a alzar o voo, era coma un xogo de baile entre os dous animais. Un gato negro dando voltas atrás dun paxaro coma se fora unha moza nunha festa á que lle tentaba pedir para bailar. Nunha desas o gato cansou de tanto xogar e tentou rabuñar o paxariño, o cal decidiu arrecuar e marchar. Foi no instante no que o paxaro voaba cando me comezou a recitar preto do oído “*Dulce pajarillo alado*”. Aínda se me pon a pel de galiña polo pescozo e os brazos cando recordo aquel intre, e sinto mesmo os seus beizos reproducir as verbas do poema lentamente e cunha voz doce e grave á vez. Algo máxico que só posuía el.

Cando xa era mediodía decidimos marchar. Cando chegamos ao pobo, despedímonos na beira do camiño que levaba á súa casa. Acariñoume e cando xa comezara a andar lanzoume un bico. Encamiñeime cara á miña casa, a uns metros da porta xa arrecendía a pastel de moras. Miña avoa non se decatou da miña presenza ata que lle deixei un ramo de rosas enriba da mesa da cociña e lisquei correndo cara ao meu cuarto sorrindo. Uns minutos despois chega a darme unha aperta e un anaco de pastel. Cando rematei o pastel acurruncheme xunto ao meu gato, agariño, e quedei durmida entre os seus miaños.

Espertei de súpeto, o corazón latexábame forte e todo me daba voltas. Era outra vez un deses pesadelos. Sempre se repetía o mesmo. Eu, miña nai, meu pai e de súpeto a imaxe dun coche ardendo e logo os seus ollos mirándome, sangue nas miñas mans. Sempre era o mesmo soño que me atormentaba dende había anos e me facía tremer. Parecía unha especie de sinal, coma se algo fora a pasar. Cando tiña eses soños só quería apertalo e sentir as súas palabras doces, tiña medo, non quería perder a ninguén máis.

Esta tarde non saín, el tiña que ir buscar ao seu irmán á estación. Cando o vin, dende a ventá, pasaba polo camiño de enfronte ata o coche de Xurxo. Segundos despois o motor ruxía

e un coche arrincaba a fume de carozo pola estrada mentres me sobresaltaba e pegaba un chimpó. Miña avoa apareceu por detrás soltando un “Arre demo, ese rapaz vai acabar levando un desgusto calquera día” e colleu o prato onde comera o pastel, deixándome no seu lugar roupa limpa para o armario.

O certo é que nunca me gustara ese Xurxo, sempre fora un trallas. Non había un día no que non armara algunha falcatruada. Sempre andaba tras de todas as mozas e non fora nunca bo nos estudos, estivo con mala xente dende que marchou vivir á cidade. Pero aínda así témoslle algo de aprecio por coñecelo de toda a vida.

O resto da tarde estiven lendo, mentres que o meu gato camiñaba polo bordo da ventá buscando un recuncho para pórse ao sol. A cada pouco pensaba por onde andarían el e Xurxo, e cando chegarían. Púxenme a mirar pola ventá cando xa se estaba a facer de noite. De súpeto escoitei un estrondo forte, ao primeiro pensei neles, no coche...pero escoitei outro estrondo similar e nese intre puiden escoitar os berros da xente. Púxenme nerviosa. Sen saber como, empecei a tremer e andaba a dar voltas sen sentido pola habitación buscando sabe deus o que. E se lles pasara algo a eles?

Baixei as escaleiras correndo, que demo pasara? Chamei por miña avoa e non estaba. Vin un papel no que poñía “Voume facer un recado, deica logo”. Fun entón ata a casa da veciña, e non estaba. Percorrín os arredores, non había ninguén salvo catro homes correndo para o monte e falando de disparos.

Un calafrío percorreume de arriba a abaixo cando pasou diante miña un home con panos cheos de sangue e unha muller me agarrou levándome lonxe da masa de xente que transportaba un corpo. Eu retorcíame, pelexaba por librarme dos seus brazos sen deixar de mirar aquel corpo que deixara un rego de terra e se atopaba entre tanta xente. Cando vin as zapatillas azuis, vellas e gastadas, a súa saia a xogo...comecei a berrar. Pero metéronme

na casa dicíndome que debía quedar alí e esperar. Era ridículo que me dixeran, que me tranquilizara nese momento. Levando todo por diante abríñ a porta e corrín tras da xente ata chegar e sentar xunto ao seu corpo empapado en sangue. Un berro saíu do máis fondo da miña alma feita po, tiña as mans cheas de sangue, e mirábaas coma naquel pesadelo que me atormentaba case todas as noites... Agarráronme da cadeira, levanteime e tras sentir as súas mans biqueino. As miñas bágoas mollaban os seus beizos. As miñas mans ensanguentadas deixaron a marca no seu pescozo.

Aquela noite non durmín, fóra para a casa con el. Deiteime en canto cheguei. Non probara bocado, o único que precisaba era cerrar os ollos e afastarme de todo, e nin respirar ben conseguín. Dei voltas na cama, chorei, arranquei as sabas coa rabia e sentei no chan do cuarto a observalo mentres durmía. Non se me ocorreu máis ca murmurar un grazas agradecendo que a el non lle pasara nada. Levanteime e fun ao lavabo. Non quería máis que durmir, durmir para sempre. Abrín o caixón...

Unhas mans frías agarrábanme a cabeza forte e acariñábanme o pelo. Escoitaba falar a alguén pero os meus ollos abríanse e cerrábanse lentamente e todas as imaxes estaban borrosas. Agora estaba nun cuarto branco e verde, cun camisón de hospital, chea de agullas cravadas na miña pel. Podía ver unha pequena gotiña de sangue caendo polo brazo abaixo. Estaba chea de cortes, pero iso non era nada novo. Había anos que a miña pel se acostumara á pequena dor e ao tacto frío do desgarro metálico.

Ulía a medicinas. A cada pouco vía pasar mulleres e homes vestidos de branco. Todo era tan claro e branco que parecía que estaba no ceo. A cabeza dábame voltas. Segundo me dixeron, tomara unhas pastillas para tentar durmir, e cando el espertou e me viu tirada sangrando no solo, asustouse. Eu sabía que as tomara sen sequera contalas, mentres me miraba ao espello e vía nos meus ollos reflectidos os de miña avoa e deixaba o meu brazo cheo de pequenas raias ensanguentadas.

Estiven uns meses ingresada, disque por seguridade. Qui-zaís era verdade o de que coa perda de alguén importante podes volve-te tola, pero realmente iso non pasou, ou iso creron os médicos. Aínda así cada vez que espertaba e vía ao meu gato, os seus ollos recordábanme a ela, pero iso era un simple xogo da miña mente coma moitos outros.

Xa pasaran unhas semanas dende aquela. Eu vivía na casa soa, realmente non me daba medo, nin o recordo de miña avoa me producía xa tanta dor coma esperaba. Pero ese condenado gato...Por sorte, o animal rematou por morrer, perderse ou simplemente fuxir da casa. Ou iso lle dixen a todos tras volver aquel día do monte coas uñas cheas de terra e cor vermella, e os ollos vermellos e mollados. Foi unha maneira máis de desprenderme do último que me quedaba da miña avoa e aprender a sentir menos. Só necesitaba a aquel rapaz de ollos marróns para vivir e a idea de perdelo a el tamén non abandonaba a miña cabeza.

Día a día espertaba cun bico seu, cunha cunca de zume de laranxa e unhas galletas da súa tía. Nada cambiou co paso do tempo, salvo que nos fixemos máis vellos, a xente de arredor foise perdendo e as margaridas que me poñía secaron coa nosa marcha da vila. Quedaron atrás as margaridas, o meu gato negro, a miña casa da infancia e todos os recordos. Quedou atrás todo menos el. Menos nós.

Dirixímonos xuntos a cumprir o noso soño, a vivir preto do mar. Xa dende pequena quería vivir onda o mar, respirar todas as mañás ese aire fresco, camiñar descalza pola beira da praia e recoller pedriñas e cristais pulidos. Cos nosos aforros arrendamos unha casíña ao carón dunha praia. Era pequena, tiña un cuarto, a entrada cunha pequena mesa de madeira e unha pequena cociña chea de luz e aroma a froita. Tamén tiñamos a nosa barquiña vermella e azul, coa que ás veces saíamos ao mar e gozabamos das vistas e do aire fresco. Pasabamos os días agarrados sentados nunha pedra mirando as gaivotas rozar a auga coas ás ao voar.

Realmente os dous eramos de abondo para ser felices, nin sequer pensamos en fillos, en amigos, en familia. Non pensabamos en nada máis ca estar sempre pegados ao mar. Xuntos.

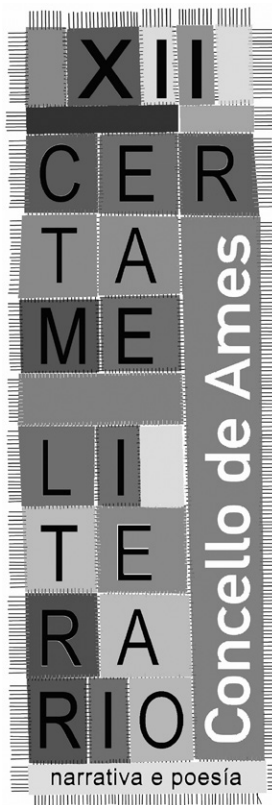
Todo parecía un conto cun final fermoso. Unha vida chea de desgrazas coma a morte de toda a miña familia que deu lugar a unha historia de amor perfecta, a unha vida por fin feliz. Pero eu realmente por moito que lera poesía con el, nunca crera nun final feliz. Sempre estivo presente ese pensamento de “e se...quedo sen el?”.

Eu sabía que non estaba ben todo o ocorrido, todo o que fixen. Ninguén podía ver o que se atopaba realmente no meu subconsciente, ás veces ata eu mesma me sorprendía do mala persoa que podía ser, e tíñame noxo a min mesma. Esa imaxe falsa de rapaza doce, bonita, querida por todos, arroupada todas as noites polo home perfecto...a realidade era ben distinta. Como sempre se di, as aparencias enganan.

E porén alí estaba eu aquela tarde de inverno a carón da súa lápida, coa chuvia caendo polos meus cabelos e o meu sorriso, mentres sentía que co fin da súa vida, o seu amor me pertencía para sempre. Agora si.

ECLIPSE SATÉLITE

Salvador Pena Castro (Chicorita)

2º premio de narrativa da 2ª categoría

ECLIPSE SATÉLITE

Este home, xa non novo pero aínda non vello, vomitara unha mañá a principios de outubro, co vómito máis branco do normal adherido ás paredes porcelana do váter. Máis tarde, ese mesmo día, sorprendérase vomitando outra vez, o que lle levou a facer unha revisión dos danos dos días anteriores. Cavilou un anaco e pensou que algo lle podía ter sentado mal, pero descartou esa opción axiña. Levaba sen saír pola noite un par de semanas, así que non podía ser resaca, e definitivamente descartou que todas as vacinas que recibira facía un mes fallaran. No seu cavilar chegara a un punto morto cando se decatou da última posibilidade existente, a dura realidade de que quedara embarazado. Non sabía nin cando nin onde, pero quedara embarazado, diso estaba seguro. Debía de estar embarazado de alguén que non lle quería ben, dalgunha relación esporádica, e, aínda así, das primeiras cousas que pensou ó coñecer a noticia era en buscar á nai... ou ó pai.

Todo resultou moi confuso naquel momento, demasiadas emocións fortes, un mundo de incógnitas, o medo ó que está por vir. E mentres, el ficando só no centro da súa sala sen saber ben como actuar. Na súa mente visionou todo o seu mundo esborrallándose. Dándolle voltas sen parar á cabeza. Como puido cometer tal despiste, como puido ser tan inconsciente. Escoitara falar que lle pasara a mulleres, pero vía o drama dende un punto afastado, nunca na súa vida pensara na posibilidade de que lle puidese suceder a el. Co mal visto que estaba o embarazo masculino na súa época. ¿Dende que ángulo ía enfocar o tema para llo dicir ós seus pais? Non deixaba de imaxinar o que serían as súas caras de decepción, as súas caras de ¿que fixemos mal?. Imaxinaba as posibles bágoas que soltaría a súa nai mentres intentaba disimulalas para non facer sentir mal ó seu fillo, aínda que en realidade pensase que desperdiciara a súa vida ou se preocupase polo seu futuro. Imaxinaba a falsa ledicia que os seus amigos de-

mostrarían cara el. Ningún deles embarazara, por suposto, e tiña a mente en que el sería o foco dos rumores e ruxerruxes no seu pobo natal, unha barrena para os ouvidos dos seus familiares que el, claro está, non desexaba.

Espertou das súas imaxinacións cunha arcada ácida que tratou de fundir as células da súa gorxa, e correu cara ó baño certificando a existencia de vida no seu ventre. Era difícil saber o que del sería nos vindeiros meses, a vida dun pai solteiro é complicada; horas de sono mortas que caen polos cantís dos choros infantís; miradas cargadas de prexuizos que lamentan a dexeneración dunha sociedade que nunca estivo xerada; malabarismos cun traballo que lle resta horas de tranquilidade; pagar as facturas das ecografías, dos medicamentos para os mareos; mercar xoguetes, libros, berces...; pagar as clases de preparación para as dores do parto, a roupa prepapá...; mercar biberóns, cueiros...; facturas, facturas, facturas e facturas a pagar. Amodiño se asomaban as pantasma dun castelo de culpa “tranquilo amor, o teu pai máis eu axudarémoste cos cartos”.

Era un infortunio ter que pasar por algo que el nunca desexara, e máis nunhas condicións tan pouco beneficiosas para a súa tranquilidade. Era unha tortura debuxar na súa mente un mapa no que non estivese o soño para o que tanto traballara, e que non ten relevancia mencionar, “non te preocupes polos cartos, é cousa nosa”, e a súa obsesión de tantos lustros convertérase en cousa de días nun desperdicio máis do faiado das decepcións humanas.

Os días seguintes daquel estraño outubro foron continuadores da súa inquietude e malestar. Nos seus soños daquel mes non paraban de caer edificios, de explotar bombas de cores, coma unha guerra civil no sitio ó que tanto lle gustaba ir o seu subconsciente. Nas árbores medraban fetos e na rúa había portas que non servían para nada, pero que todos os camiñantes se sentían na obriga de atravesar. De súpeto, a súa vida era un crebacabezas de fragmentos sen sentido. Todo tornara para el nun buraco negro

no que caían as paredes, os armarios, os adornos, unha realidade paranoica froito dunha sobredose de desconcerto e confusión.

Pensou, poucos días despois do seu descubrimento, que ó mellor todo era un autoengano e non había motivos para non descansar ben polas noites. Pero entón non tiñan unha explicación lóxica os seus vómitos, os seus mareos. E cos días comezou a notar que tiña os remollos duros, o seu corpo comezou a cambiar de forma brusca e imparable. E se xa antes non era moi atractivo, nin todo o novo que se pode ser para conseguir unha moza, agora todo o que quería conseguir antes da decrepitude e da caída libre cara á vellez e á nada máis abxectas estaba parado nesa fina fronteira entre o autoconvencemento e a mala impresión dunha cara cansa e frustrada. Xa non era só o corpo, que muller o ía querer coas obrigas que un neno ou nena pequena supoñían. Non podería xa ter citas, algo do que gozou na súa adolescencia máis tardía, e tampouco podería ir ós bares cos colegas ou saír toda a noite sen descanso. Aveciñábaselle un mundo construído sobre piares de libros da paternidade, dos cambios dos bebés ó longo do tempo, e de como superar a máis que posible depresión posparto que estaba por sufrir. En breve tocaría remangarse e limpar as necesidades dun neno que incluso a súa raza era descoñecida, pero do que seguro, el tería toda a responsabilidade sobre os ombreiros.

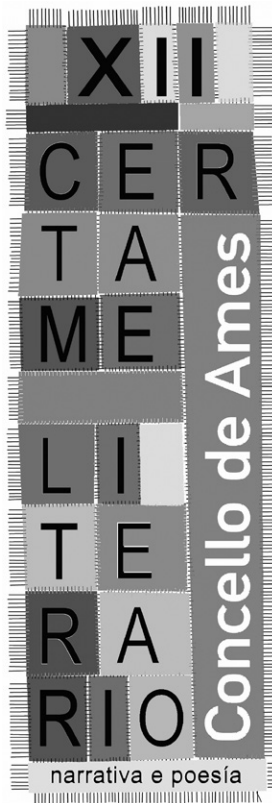
Pasou un tempo xa dende aquela, e agora, nos primeiros de febreiro, o home non novo pero aínda non vello xa non ve o que antes foron uns tímidos abdominais, que deben de estar agochados tras a pequena barriga que protexe á vida portadora dos seus xenes e que estira os seus pantalóns. Ó camiñar pola rúa hai quen o mira cun sorriso na cara e hai quen o mira de mala maneira, pero el xa sabe que a sociedade na que vive non está preparada para aceptar as cousas naturais, mentres que si está preparada para aceptar toda a luxuria, perversión e loucura do home. Investigou para saber con quen andara as semanas antes de coñecer

o embarazo e aínda que chegou a ter un claro sospeitoso de ser o pai do seu fillo (si, finalmente pai), deixouno ir ó ver que ía ocasionar máis problemas dos que ía solucionar. “Non pensaches noutras alternativas fillo, como... abortar”. Estaba decidido a vivir unha enorme aventura el só, á contra dun río que leva residuos ós sitios máis puros. Tiña os nomes pensados, se era nena Amil, e se era neno Roxelio, coma o seu avó.

Está espido diante do espello. Nos seus ollos xa hai cansazo e insomnio en guerra declarado. De perfil ve, día a día, como crece o seu ventre capaz de dar vida. Xa está de cinco meses. Os seus pantalóns xa non lle serven. E mira a súa barriga cun instinto do que nunca soubera. A súa cara está cansa, caída e engurrada. Espido diante do espello abraza e dálle calor á súa barriga, e, segundo van pasando os días, ve, de perfil, como o seu ventre medra.

OS MISTERIOS DE ALDARA

Nuria González Fernández (Enma Bast)

3º premio de narrativa da 2ª categoría

Eu non era máis ca unha cativa de 13 anos cando decidín o que quería ser de maior. Certo é que meus pais, ao principio, opuxéronse á idea de que a súa filla quixera ser policía polos perigos que se corren, pero segundo pasaba o tempo e eu maduraba como persoa, despois de todo, decidiron darme o visto bo.

Levoume o meu traballíño chegar ata onde estou, pero agora, cos meus 33 anos e unha praza fixa como inspectora da policía en Madrid, podo dicir que me convertín nunha muller emprendedora e totalmente independente.

- Aldara, -chamoume unha voz ás miñas costas- díxome o comisario Santos que acudiras canto antes ao seu despacho.

- De acordo. Grazas Celia -agradecinlle á miña compañeira de servizo.

Para que me chamaría? Ao mellor era para darme os parabéns por pasar as probas de ascenso. Difícil co “plasta” de Urceira de por medio. Dende que cheguei a esta comisaría non me quita o ollo de encima, esperando o momento para facerme quedar mal ou quitarme algún posto ou misión que quería.

Todo envexa, claramente. Nótase que, ao ser unha das favoritas do xefe con só levar aquí seis meses mentres que a el con dous anos de servizo nesta comisaría non se lle recoñece o mesmo mérito que a min, algo lle ferve por dentro.

- Ah, ola Sampedro. Estabamos agardando por ti. Toma asento -dixo Santos cando abríu a porta do despacho, ofrecéndome unha cadeira ao lado de Urceira (raro atopalo aquí, non si?). -Veredes; resulta que ambos os dous sacastes de novo a mesma puntuación no último exame de ascenso, así que faredes un exame práctico para decidir quen será o novo comisario cando eu me xubile. O que tedes que facer é desprazarvos a Vigo, cada un cun grupo de catro homes

ao cargo, e investigar o asasinato de Andrés Hernández. Todos os datos sobre o homicidio e a vítima que temos polo momento están nestas carpetas, así que preparede as maletas que mañá as ás once quérovos ver no aeroporto. Aproveitade para reflexionar sobre o caso nas vosas oficinas e elixir as catro persoas que formaran o voso equipo. E... xa está. Xa podedes marchar.

- Entendido, comisario -dixemos ambos solemnemente antes de saír do cuarto.
- Creo que isto vai ser moi divertido -riu Urceira unha vez fóra do despacho-. Non che parece? Por fin un enfrontamento cara a cara; só ti máis e eu e o noso intelecto. Veremos agora quen é o máis capacitado para o posto.
- Primeiro: non só estamos nolos dous; tamén temos o noso equipo, recorda. E segundo: a nosa prioridade é encerrar o asasino dese tipo, non andar a xogos que está claro que vou gañar eu.
- Non esteas tan segura, guapa -dixo antes de liscar escaleiras abaixo sen darme tempo a lle dicir nada máis-. Isto non vai ser tan doado como chapar catro chorradas dun libro.

No resto das horas, desde entón ata o momento no que desembarcamos no aeroporto de Vigo, o caso foi o único que ocupou os meus pensamentos.

Andrés Hernández: home de 47 anos de idade, divorciado e con dous fillos de 19 e 25 anos e director da empresa pesqueira “Topfish”, foi atopado morto na ría de Vigo por dous pescadores da zona con sinais de agresión en cranio e cara. Non había testemuñas e a súa morte provocou unha grande conmoción entre os cidadáns, xa que era unha persoa moi coñecida e respectada na cidade.

Unha vez chegamos ao embarcadoiro un oficial guiounos e explicounos con maior detalle os acontecementos. Sabíase que a vítima saíra da fábrica ás 20:03 grazas ás gravacións da cámara de seguridade e ao testemuño dalgúns empregados, polo que tardaría aproximadamente quince minutos en chegar ao seu domicilio; por desgraza, isto último non o podían constatar ao estaren faltos de cámaras de seguridade que vixiasen a casa. Esta estaba totalmente patas arriba (ao igual que a súa oficina) e con manchas de sangue no sofá. Pero o máis intrigante de todo era que as cámaras de seguridade da fábrica non mostraban a ninguén que entrara nela despois das 20:03.

Nas gravacións da cámara exterior víase como os empregados ían abandonando a fábrica entre as 19:55 e as 20:03, con Andrés Hernández como último en saír. Despediuse de varios empregados e marchou cara á súa residencia.

Con respecto ás interiores, nada sospeitoso nos traballadores nin no propio Andrés Hernández; todo absolutamente normal, coma un día calquera. Normal ata ás 21:37. De repente, todas as cámaras interiores apáganse durante 5 segundos e na que enfoca o despacho do director, que ata o momento estaba impoluto, aparece todo remexido como por arte de maxia.

Pensar que as cintas estaban manipuladas sería o máis lóxico, pero a forma na que se unían as secuencias parecíame demasiado continuada; coma se sucedera así. Pero non tiña sentido, así que despois de darlle un par de voltas pedín permiso para levala e analizala fotograma a fotograma.

Despois de almorzar, Mario, un compañeiro do meu equipo, e mais eu puxémonos mans á obra coas cintas.

Na gravación do corredor principal, nos dous fotogramas anteriores a eses cinco segundos de confusión, chamounos a atención unha pequena sombra nunha das paredes, acompañada

dun forte pito. A súa forma non era moi definida, pero movíase cunha rapidez increíble. Nos outros corredores só se oía o pito, e logo silencio por eses cinco segundos. Porén, no despacho do señor Hernández si que atopamos algo máis: no seguinte fotograma despois de que todas as cámaras deixasen de funcionar, a misteriosa sombra volvía aparecer no reflexo da ventá de detrás do escritorio, cun estraño resplandor azul.

Ambos coincidimos na miña primeira observación: as cintas non parecían estar manipuladas; e, se o estaban, realmente estábamos a tratar cun profesional.

Era o momento de rexistrar a fábrica.

Cando cheguei á empresa serían as 18:00 h e o sol xa comezara o seu descenso. O despacho era un desastre: cadeiras rotas, cadros rachados, estantes no chan e libros espaxados de calquera maneira pola moqueta...

Achegueime ao escritorio e ollei algúns documentos: facenda, albarás da venda de peixe a diferentes empresas transportistas... En fin, papelame do oficio. Entre os libros, escollín un no que había unha carta facendo de marcapáxinas. Esta era dun tal Miguel Pérez; que se mal non recordo era o director da empresa “Pemar” (tamén especializada en produtos pesqueiros).

Na carta, o señor Pérez, pedíalle ao falecido establecer un acordo sobre as zonas nas que podía pescar cada empresa, xa que “TopFish” estaba acaparando todos os lugares onde se podía obter bo peixe, e que se solidarizase máis co medio ao estar superando con creces tanto o máximo número como o tamaño mínimo de capturas.

Decateime de que desde o día no que foi escrita a carta ata o día do asasinato pasara unha semana, que foi o que tivo o señor

Hernández para lela e comunicar unha resposta. Pero a carta estaba pechada cando a atopei. Quizais Miguel estaba farto de que Andrés fixera o que lle dera a gana e ao ver que este non tiña o máis mínimo interese en chegar a un acordo decidiu matalo e así, de paso, aumentar as súas ganancias.

Por esta nova pista chamei a unha das miñas socias para que o interrogara.

O ruído da porta ao abrirse fíxome esquecer as miñas hipóteses. Era... Urceira!

- Ti -dixen algo cabreada-. Que fas aquí? Que queres?

- Boas tardes a ti tamén. E veño porque quería resolver este caso dunha vez; se me concedes o honor de traballar contigo –e comezou a remexer por toda habitación en busca de que sei eu. Parouse cando atopou a caixa forte (que estaba detrás dun cadro) e mirou dentro e arredor dela. Logo camiñou absorto no chan e parou en seco-. O que eu pensaba.

Entón contoume todo o que pescudaran: que o sangue do sofá non era de Andrés Hernández, polo tanto, sabendo isto e contemplando as desfeitas da habitación era obvio que alí tivera lugar unha pelexa; que a caixa forte estaba aberta, pero non se levaran nin o diñeiro nin os obxectos de valor que contiña e que na porta desta atoparan unha especie de masa viscosa co que parecían escamas, como a que acababa de atopar no chan.

Eu tamén acabei contándolle os meus achados e pensamos en que, se tanto alí como aquí había escamas, por que non podería haber máis?

E estabamos no certo: nas aforas da fábrica había un rastro que remataba na praia, pero que por desgraza non continuaba nin pola area nin polas rochas. Nunha destas estabamos subidos nun pequeno cantil buscando máis restos desas escamas, cando, de súpeto, unha onda bateu contra nós e arramplou con Urceira.

- XOÁN!- berrei con todas as miñas forzas; e acto seguido saltei no seu auxilio. A auga salgada do mar dificultábame a visión e non era quen de avistalo. Pero entón oín a súa voz chamándome e fun nadando o máis rápido que puiden. Algo o arrastraba cara ao fondo. Tirei del cunha forza sobrehumana que non sei de onde saíu, coa que conseguín sacalo á superficie e levalo ata a beira.

- Grazas.- dixo Urceira unha vez recuperada a súa cor natural.- Chamáchesme Xoán, sabes? Nunca me chamas polo meu nome de pía.

- Si, ben... Supoño que sería polo susto. Tampouco te desprezo tanto como para deixarte morrer afogado.

Mirámonos fixamente e durante os momentos de silencio que viñeron a continuación un calafrío xélido pero á vez cálido percorreu o meu corpo.

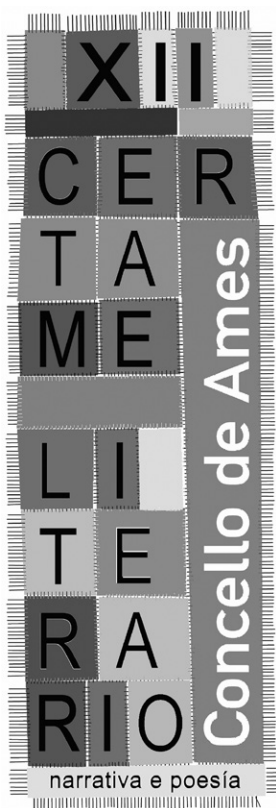
Logo de cambiarnos, o comisario informounos de que, efectivamente, Miguel Pérez resultara ser o asasino. Nun principio intentou escapar, pero, ao verse acurralado, deuse por vencido e confesou o crime.

Segundo o seu testemuño, como o señor Hernández non recapacitaba sobre o que lle pedía na súa carta, decidiu ir falar con el en persoa á súa casa. Pero Andrés nun arrebatado de furia atacouno cun coitelo e despois dunha intensa pelexa Miguel afogouno cun coxín. El non quería matalo e o medo fixo que tirara o corpo no embarcadoiro. Tamén se inculpou no referente á fábrica, aínda que iso non quedara demasiado claro.

O comisario nomeoume a min como a súa substituta ao ser eu a que pediu que o interrogaran, e deu así o caso por pechado. Pero eu creo que isto só acaba de comezar. Hei de volver pronto.

O DESVARÍO DO ALMIRANTE

Xosé Anxo Corral Suárez (Xoán Saúco)

1º premio de narrativa da 3ª categoría

Onde reina a lucidez, a escala de valores é inútil.

A. CAMUS

U-lo mar? O home entrégame os anteollos, estende un dedo e sinala á fronte. Aí o ten, doutor. Que pequeno é o mundo a través da lente! O almirante alenta fondo e arráncame as lentes da man. Colocounos ao revés, babilolo. Farfallo unha desculpa e realizo un varrido circular. Exclamo abraiado: Cousa estraña e marabillosa que no mundo nada persista nunha dimensión absoluta, que todo creza e diminúa a capricho. Menos prosa e céntrese, recrimíname o Almirante. O sol, que comezara a saír, pero se demoraba detrás dunha nube, desenmascárase de súpeto: unha xema de ovo que escacha, untando todos os raios da rosa dos ventos. E namentres, eu forzando os ollos, deixando escorregar a mirada sobre os tellados, as rúas de apertada trama e mesmo un autobús cambaleante... pero nin traza de naves corsarias de velas brancas. Aguzo o oído, mirando de percibir, aínda que sexa, atenuado pola distancia, o salaio do mar. Osmo o aire coma un lebreiro para distinguir mesturado na brisa da mañá o cheiro a auga estancada nas rochas, a limos podrecidos, a cangrexos mortos. Nada. O Almirante, con pose envaecida, inquire impaciente: Que, segue sen velo, doutor? O delirio non é coma moitos consideran a fuxida dende a realidade cara á fantasía, senón o empeño de transformar a fantasía en realidade. O discurso do desvarío é unha evidencia e non unha crenza, penso para os meus adentros antes de volverlle os anteollos e deixalo empolicado nun banco do xardín, mirando cara ás Indias, onde esperan por el concubinas de oito brazos e budas de sorriso bochudo, sen nada mellor que facer coas súas vidas que pasar unha semana enteira observando como medra unha cana de bambú.

Regreso ao despacho e abro o expediente deste notario debido en Almirante da Mar Océana. Esborrancho unhas notas e confirmo o tratamento de haloperidol. Ollando o historial decátome de que hai case un mes dende que chegou ao sanatorio

e durante este tempo non mellorou nin un chisco. Lémbrome do día do seu ingreso. Antes de proceder ao exame inicial do doente entrevisteime coa súa esposa neste mesmo despacho. Coma se a tivese agora mesmo fronte a min, compunxida, sentada na punta da cadeira co bolso no regazo, un pano estrullado na man para recoller as bágoas no bordo da pálpebra, a falar entre impos. Cristovo Colón! Oíu vostede parvada semellante? E eu a pensar que nada novo baixo o sol, porque polo sanatorio pasaron lunáticos de toda laia, escoitando as súas palabras e mordendo a lingua para non dicirlle á señora que entre o elenco de tarados do sanatorio dispoñemos dunha apócrifa Estrellita Castro de voz grumosa e mesmo tamén dun plaxio aceptable de Fidel Castro, continuamente anoxado porque non se lle permite darlle lume ao cigarro que leva encaixado entre os dentes dende a mañá ata a noite e que ao final da xornada remata convertido nunha polpa noxenta que vai chuspindo polo recantos. A esposa do notario a apertar as faccións para conter o choro en canto eu comprobo o nó da gravata cun dedo inqueda, formulo preguntas apresuradas cuxas respostas finxo anotar nun caderno. Alcohol? Drogas? As miñas preguntas deixan en suspenso o choro da muller. Críspaselle a cara de indignación, encabuxa a ollada. Saiba vostede, doutor, que o meu marido sempre foi un home cabal, responde cun punto de hostilidade na voz, cabaleiro de gustos sinxelos e educado, mediocre xogador de golf, marido exemplar e afectuoso pai de familia. Medra entre nós un silencio incómodo que a muller se apresura a encher. Un bo día apareceu con esa ridícula perruca que lle dá un aire, non sei, entre travestí e sota de bastos, e os anteollos que mercou a un chambón do Parque dos Condes, entrou na casa e púxose a revolver nos caixóns do aparador do salón ata atopar a espada coa que esmagamos máis que cortamos a torta o día da nosa voda e logo colgouna do cinto. Comezou a ir á notaría ataviado desa guisa. Imaxine vostede a cara dos clientes, as parellíñas de acabados de casar que acudían a asinar as escrituras de propiedade do seu novo piso, os representantes

da caixa de aforros que debían rubricar as hipotecas, o abraio de todos, os golpes disimulados, as toses nerviosas cando o meu marido sinalaba un parágrafo coa punta da espada, convencido de que aquilo era unha carta náutica, que se achaban, non no seu despacho, senón sentados en torno á mesa de gornición dun navío, rodeados de cabos, compases, cuadrantes e *ballestillas*. Pero non vaia pensar que reservaba os desvaríos só para a notaría. Tamén na casa o seu xuízo daba mostras de terse malogrado. Chamábame Filipa Moniz e non Carme, que é o meu verdadeiro nome. Nun primeiro momento pensei que a tal Filipa era unha amante. Imaxinaba unha brasileira chea de curvas, unha desalherchas que embelescan os homes nos clubs de estrada, mais non tardei en decatarme de que Filipa Moriz non era ningunha fulana, senón a lexítima esposa de Cristovo Colón. E non contento con confundirme con outra, tamén se lle deu por denigrar a memoria do meu defunto pai, acusándoo, precisamente a el, que na súa vida pisou un barco, de ser o máis incapaz dos capitáns, o máis inepto home de mar do que se teña noticia. Desesperada trataba eu de convencelo do inxusto do seu veredicto, da crueldade das súas palabras para un home que sempre o tratara con consideración e respecto. Inxusto? Cruel?, dicía el cun sorriso sardónico afiándolle a boca. O teu pai, querida Filipa, o capitán Bartolomeu Perestrelo, tivo a oportunidade de encherse de gloria cando en 1420 descubriu as deshabitadas illas de Madeira, pero cometeu a enorme estupidez de liberar unha coella preñada en Porto Santo, que era a illa coa terra máis prometedor do arquipélago, os coellos multiplicáronse e coméronllo todo, de tal xeito que os humanos tiveron que mudarse á illa principal, que estaba chea de densos bosques, e non contento con este erro, os colonos ao mando do teu señor pai provocaron un incendio na illa, o que obrigou todos os homes, mulleres e nenos da expedición a fuxir da furia do lume e refuxiarse no mar, onde permaneceron coa auga ata o pescozo e sen comida nin bebida durante dous días e dúas noites. Algo máis que eu deba saber?, pregunto canso da súa lería.

Escápalle á esposa do notario un leve salouco nasal. Teño medo de que me contaxie a súa... a muller dubida, se cadra espera que eu conclúa o seu pensamento, que lle aforre a vergoña da palabra que non quere pronunciar, mais non abro a boca e quedo a fitala, urxíndoa a continuar. Se non o interno neste sanatorio é posible que eu tamén perda o xuízo, di á fin xirando a alianza no dedo. Explíquese, por favor. O rubor crécelle de orella a orella. Rasca a gorxa para aclarar a voz. Non é só que se crea o mesmo Cristovo Colón e que me chame Filipa, que saia á rúa feito un espantallo e que xa non poida facerse cargo da notaría. O pano de papel comeza a esmigallarse entre as súas mans sen que ela pareza decatarse. O mar..., di. O mar? Si, o meu marido cre ver o mar onde queira que estea, percíbeo a todas as horas, ás veces esperta no medio da noite, sacódeme o corpo. Que tes?, pregunto coa voz empastada polo sono. Óelo? Eu aguzo o oído, e aínda que vivamos a máis de douscentos quilómetros da costa, nunha vila rodeada de montañas e terras resecas, remato por discernir no silencio da noite o rumor das ondas que avanzan e retroceden desfacéndose en escumas turbias, a roer a area cun repique calado de cunchas. Abro os ollos e non atopo o volume macizo da mesa de noite ou do armario, senón o lombo do mar, escintilante e trémulo na escuridade do noso dormitorio, as luces dos barcos mexéndose compasadas entre as cortinas. É o mar, Filipa, murmura emocionado o meu marido tratando de abrazarme baixo as sabas. Eu libérome do seu abrazo e vírolle as costas. Durme, digo con aspereza, aí fóra non hai mar ningún, pero non é certo, porque dende o acubillo da cama percibo a leve resaca que escacha contra as paredes do dique e se esmigalla en escumas dun verde luminoso. Pecho os ollos e tapo os oídos coas mans, pero aínda así alcánzame o bramido da sirena do faro abríndose paso entre a bruma. Comprende agora porqué non podo seguir vivindo con el, porqué debo internalo aquí?

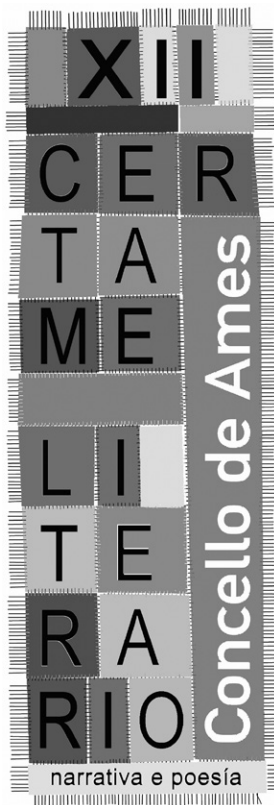
Devolvo o expediente á carpeta e saio do despacho asubiando baixiño, satisfeito de saber que son eu quen asigna etique-

tas clinicamente definidas, o único *Deo coronatus* que dispón en exclusiva da autoridade de decidir quen está tolo e quen non. Na sala de estar atopo á señora Amalia aniñada coma unha pomba nunha cadeira de brazos. Saúdoa e sigo o meu camiño cando a anciá atrapa o meu nocello co mango do seu bastón. Agarde un intre, doutor, e case sen dar-me tempo a recuperarme da toupiña-da dáme a bicar unha man osuda reluciente de pulseiras e aneis. Dobro o espiñazo para cumprir co protocolo do beixamáns e a vella aproveita a ocasión para chantarme diante da cara unha lata de Fanta, que acanea provocando un ruxido moente de moedas. Vostede non fixo aínda a súa doazón. Miro para ela sen comprender a que se refire. Sorrí e as engurras sublíñanlle os ángulos da boca. O donativo para sufragar os gastos da nova expedición do Almirante, di a moi laverca. Como non desexo perder un minuto máis con ela busco nos petos un par de moedas que deixo caer na lata e marchoo a escape. Parcero, ten vostede idea de que é iso da expedición do Almirante?, pregunto a un celador co que me cruzo no corredor. Parcero raña nervioso un lunar do pescozo, mira ao seu arredor para asegurarse de que ninguén pode oílo. Non sei se debo falar disto con vostede. Abonda con que lle recorde a precariedade do seu contrato para que o cretino se aveña a desembuchar. Con toda a naturalidade do mundo me conta que o Almirante ten en mentes realizar unha nova viaxe ás Indias e que xa seleccionou a tripulación entre os doentes e membros do persoal do sanatorio, e aínda que a maioría non ten nin a menor idea do que é un barco, confían nas dotes navegantes de don Cristovo, pois el si é dono dun profundo coñecemento de portos, escollos, bancos de area, ventos e correntes. Miro para o celador estartelando os ollos con toda a miña capacidade de abraio. Persoal do sanatorio?, pregunto con incredulidade, e case que a berros esíxolle: Cante os seus nomes, Parcero! Cos cartos recadados, continúa el facendo caso omiso do meu requirimento, imos aparelhar unha nave coa que temos pensado navegar rumbo ao leste empurrados polos ventos alisios. Escoito a súa ladaíña e de-

contado éntranme ganas de administrarlle unha dose de cabalo de sedantes para inducirlle un KO químico, de encerralo nun cuarto cunha camisa de forza e deixalo alí ata que recupere o xuízo. Dou volta con intención de regresar ao despacho e dispoñer as medidas oportunas para atallar este brote de alienación entre os meus empregados, pero apenas me afasto un par de metros decátome de que estou a andar con pasos oblicuos, coma se o chan quixese desequilibrarme. Apóíome no respaldo dunha cadeira, coa man libre afrouxo o nó da gravata. O sanatorio oscila diante dos meus ollos coma o combés dunha nao en plena tempestade. Unha baixada de tensión, os churros do almorzo que me caeron mal no estómago, penso con ánimo tranquilizador. Pecho os ollos e entón xa non percibo voces ao meu arredor nin o zunido da pulidora no vestíbulo nin o timbre do teléfono de recepción, senón a deglutición do mar, burbullando máis próximo agora, case nos meus adentros; a lingua das ondas estrelándose desfalecidas nas quillas dos barcos, o mar pulsando o seu azul intenso dentro da miña cabeza. Abro os ollos e descubro que os doentes se transformaron en gaivotas que grallan batendo as ás nas rochas, limpándose as plumas co pico, desprazándose a saltos de pedra en pedra, axexando cos seus ollos famentos os cangrexos da baixamar. Liscade!, brado a facer espaventos para que marchen. Alguén me pousa unha man no ombro. Viro a cabeza e atópome co Almirante, os anteollos nunha man e a espada nupcial colgada do cinto da bata. Veo agora, doutor? As súas palabras chegan ata min igual ao triste chamamento dun náufrago, coma se atravesasen unha ondulante cortina de argazos e limos, sobrepoñéndose ao chirlo mirlo das ondas. Ve o mar?, insiste. Si, admito desacougado aínda pola presenza das aves que avanzan cara a min. O Almirante trusga un ollo e cofea devagar a perruca. Dígame, doutor, quen é o tolo agora?

ALQUIMIA

Lois Blanco Araújo (Irmán)

2º premio de narrativa da 3ª categoría

Nos contos dise que sempre hai unha voz encerrada. Neste non a hai, alguén deixou a porta aberta. Sen querer. Nada importante. Unha rapaza puxo un pé nun escenario, ben, realmente primeiro subiu as escaleiras, non porque non puidese subir dun salto, que neste caso si podía, sinxelamente por seguir o protocolo habitual.

A primeira vez que tocou o instrumento en público foi despois de que súa nai esperase moitos ensaios previos, por se se aburría del ou quería cambiar. Porque non era deses que todos queren, os instrumentos lucidos, os máis desexados, era dos de segunda categoría, dos esquecidos. Anos despois non tería a máis mínima dúbida de que iso dos ignorados era cousa do pasado. Mais estabamos laretando de instrumentos, que a palabra é coma un saltón que vai de póla en póla disposto a penetrar no bosque para que o sigamos, e logo non deixarnos volver. Igual ca eles, ten as patas moi longas e pode levarnos a distintos lugares da memoria. Outras veces pode ser unha chama dunha fogueira que revive mundos fantásticos. Que nos liamos. Centrémonos. Que era unha trompa, e hai que soprar moito por ela. Xa resolvemos o misterio, non era para tanto. Neste conto non hai sangue nin grandes descubrimentos. Se queren asasinatos, poñan a tele, hai series de sobra.

O caso é que lle custou comezar a soprar a boquilla do instrumento, non a que che dan cando te paran co coche, aínda non entrara nese tipo de experiencias, de feito non sabemos se chegou a vivilas ou non. O misterio é o que ten, ás veces dásele por tocar os narices e a cousa non ten moito remedio, hai que deixalo, coma aos avós cando dormen a sesta. O sagrado é o sagrado, e punto. Mais aprendeu. Porque lle botou peito e ganas, que a trompa é un instrumento de moito peito. Hai que ter bo lombo, algo parecido ao de para dalas e levalas, aínda que noutro contexto, a ver se nos entendemos.

Un día empezoulle a pasar algo raro. Estaba no seu cuarto ensaiando e notou como un po dourado lle cubría os libros. Como se os pintase unha luz amarela. Debeu ser algo que entrou pola ventá, das obras do lado ou algo así. Fixouse en se se mancharan os pósters de Bruno Mars e de Taylor Swift, uns artistas galegos que, segundo teño escoitado, levan por todo o mundo a nosa gaita e o noso folclore. Eu saquei a conclusión de que todo é unha clara tapadeira da Xunta de Galicia, pois eles velan perfectamente polo noso patrimonio cultural, e polo patriótico tamén. A cousa é que ninguén pensa nestas cousas. Eu si porque son unha voz narradora, que ademais fun moi incomprendida ao tempo, entón podo empatizar con calquera situación perfectamente.

Ela estaba rodeada de cousas. A verdade é que a orde do cuarto existía, mais un pouco invasiva ou barroca si era. Eu nunca estiven alí, isto son todo contos de narradores. A rapaza foi medrando coma as cousas do seu espazo, coma o son do instrumento, e colléndolle gusto e todo. O día antes de debutar coa banda de música, despois de ensaiar durante moito tempo, volveu notar o mesmo rastro de po da vez anterior, mais agora na funda da trompa. Isto xa lle chamou máis a atención. Había unha explicación menos evidente. Non podía ser cousa da luz. Porque resulta que a funda estaba nunha zona escura da casa, ao lado dun moble azul feito a man uns anos atrás, cando ela nin existía aínda.

Quedamos entón que o vello moble velaba polo presente artístico. Si, algo así como protexer unha lingua, algo así. Estou descubrindo que as palabras tamén se corrompen, mostran motivacións ocultas que ti, como voz que pretende ser plenamente obxectiva, non es capaz de conter a pesar da súa irremediable carga de insignificancia na historia a desenvolver.

A rapaza decidiu darlle aire á trompa, por se levaba po dentro e simplemente tiña que facerllo expulsar, así como se fai cos nenos pequenos despois de que coman. O que pasa é que o

xeito pois non se parecía moito, como comprenderedes. Ese día chegou moi nerviosa a tocar coa banda, xa o estaba antes, porque lle preocupaba moito que non soase ben. Preguntoulle ao seu profesor Jorge como o podía evitar, e el puxo unha cara rarísima. É moi divertido cando un home tranquilo e con cara de boa xente pon cara rara, porque non está acostumado. Pois este foi o caso, ata outras rapazas da banda riron del por debaixo porque non era habitual verlle esa expresión. Vale, non pasa nada, cousas miñas, pensou ela. Estarei nerviosa e vexo cousas que non son, que realmente non están pasando. A miña imaxinación. E por certo, que mona estou, teño que peitearme sempre así. Ese foi o pensamento, intentei serlle fiel ao feito como voz narradora, por unha vez que o fago quería lucirme.

O problema chegou un luns pola tarde ás 18:32 e 22 segundos. Dando un Mi. Ela saberá como se dá, eu nin idea. O que pasou foi que a trompa se atascou. Pensou nunha loucura, non pode ser que o aire fixese nada dentro, se soaba limpo e bonito. Meteu a man na trompa e atopou un cachiño de ouro. Nun principio entusiasmouse co achado, mais despois pensou no raro que era iso e gardouno, a ver se un día lle cadraba pasar por un Compro Oro que agora había moito, e a ver que lle daban por el. Se lle daban como para mercar un móbil novo, destes con pantalla grande e cámara diante para facer selfies sería xenial. E que a ela o dos selfies... gustáballe, que pasa. Non ten nada de malo. Os autorretratos están ben, como todo, con doses controladas, claro.

O tema agravouse. Un día que estaba soa na casa apareceu nun cadro de flores outro anaco de ouro aínda máis grande. Pensou que para que lle facía falta que lle tocase a lotería para mercar un cabalo, xa ela iría aforrando co seu ouro. Mais a trompa deixou de funcionar ben. Soaba como cara a dentro, non proxectaba os sons. Estaba calada, enmudecera. Non sabemos se por timidez ou enfado, aínda non se fixeron terapias psicolóxicas para trompas, todo se andará.

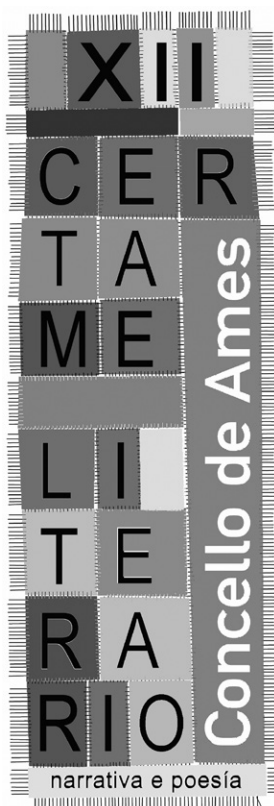
Chegaron os días previos a unha gran actuación nas festas da parroquia. A banda tiña que tocar na carballeira. E ela tiña un solo. Si, un solo de trompa, tamén existen, non só os dos saxos. Que non todo na vida é o saxo. Estaba nerviosísima. Non lles dixera nada aos seus pais do que pasaba coa trompa, seguía pensando que podía ser unha fantasía súa, e que acabaría pasando. A súa nai notábaa rara, pensaba que eran os amores adolescentes, que tamén. Mais do agravante ninguén sabía nada, nin sequera llelo contara ás súas amigas polo whatsapp. Vestiuse elegante para a ocasión, intentou disimular a suor das mans, que era considerable xa unha hora antes do acto. Toda a xente ía estar alí, incluso xente de fóra porque o patrón é un famoso curandeiro de case todo tipo de males. Non se pode dicir o nome porque non nos patrocina o conto, entón pois un anónimo. Aínda que de anónimo non ten nada.

O camiño ata a carballeira fíxoselle eterno, e o palco onde ían tocar, vermello, parecía un inferno esa tarde. O sitio perfecto onde facer o ridículo. Comezou a tocar a banda. De momento todo ben, puido disimular nos primeiros temas. Cando se achegou o momento fatídico, a familia sacou os móbiles porque xa sabían onde era, e Laura desapareceu. Só quedou o instrumento, que, ademais, soaba só.

A xente asegura que non foi por vergoña. Xamais foi unha rapaza tímida. Volatilizouse. Simplemente. Así que pedimos, tanto a voz narradora como a súa familia, que por favor volva do mundo máxico no que está, que para amores adolescentes parece un pouco esaxerado. Que mande un whatsapp aínda que sexa, que nos contos tamén se pode un comunicar co mundo real, porque son dúas caras do mesmo, músicas dun mesmo mundo, e os milagres tamén poden ocorrer ao lado da túa casa, mesmo na túa propia casa.

O MARIÑO GREGO

Carlos Lixó Gómez (Liboi)

3º premio de narrativa da 3ª categoría

Hermóxenes abriu os ollos e viu unha praia de area escura e herbas gordas. Apenas tentara erguerse cando unhas mans grandes o colleron con suavidade e o axudaron a subir a un cabalo. Dun salto, o outro home montou detrás del e apertouno para agarrar as guedellas do animal, iniciando de súpeto un brutal galope que lle obrigou a pechar os ollos con forza. Ben, o barco naufragara. Mais en todo caso aínda estaba vivo e aparentemente ileso. Aquel sitio non se parecía en nada á Fenicia que esperaba, mais xa pouco importaba: a mercadoría estaba perdida e os seus compañeiros probabelmente mortos.

Cando o cabalo reduciu a marcha, Hermóxenes atopouse cunha infinita estepa amarela inzada de enormes e estrañas construcións espaxadas coma sementes de trigo. Só ao chegaren se decatou de que se trataba de *casas ao lombo*, enormes carros-vivenda construídos de madeira e palla sobre rodas macizas. Eran os escitas.

Case nada ouvira daquel pobo, nada bo. Sabía que eran quen de utilizar as mans mentres cabalgaban coma se fosen centauros e que se arrastraban coas súas inmensas moradas seguindo as mandas de animais por todo o norte do Ponto Euxino. Sabía que utilizaban como vasos os cranios dos seus inimigos e que bebían o sangue da súa primeira vítima na batalla.

Pousárono ao pé dunha comitiva de homes que se limitaron a rosmar entre si e a examinalo con patadiñas suaves mentres a aldea, aos poucos, se achegaba curiosa. A xente vestía de xeito exótico. A diferenza dos gregos, que ían tapados e se espían por completo para practicar deporte, estes combinaban o nu co vestido, adornando o seu corpo con peles tinguidas de cores, cornameintas e longas cabeleiras, mais mantendo os penes, no caso dos homes, e os peitos, no das mulleres, descubertos. Os cabelos eran roxos ou louros, as barbas tupidas e os corpos grandes e desproporcionados.

O moderado entusiasmo que suscitou a súa chegada e a visíbel impaciencia dalgúns homes que parecían poderosos fixéronlle temer o peor, mais ao cabo dunha hora o único que resolveron foi darlle unhas mantas e leite a beber nun ventre de cabra. Sen falarlle, pois aparentemente descoñecían o grego, indicáronlle onde ía durmir.

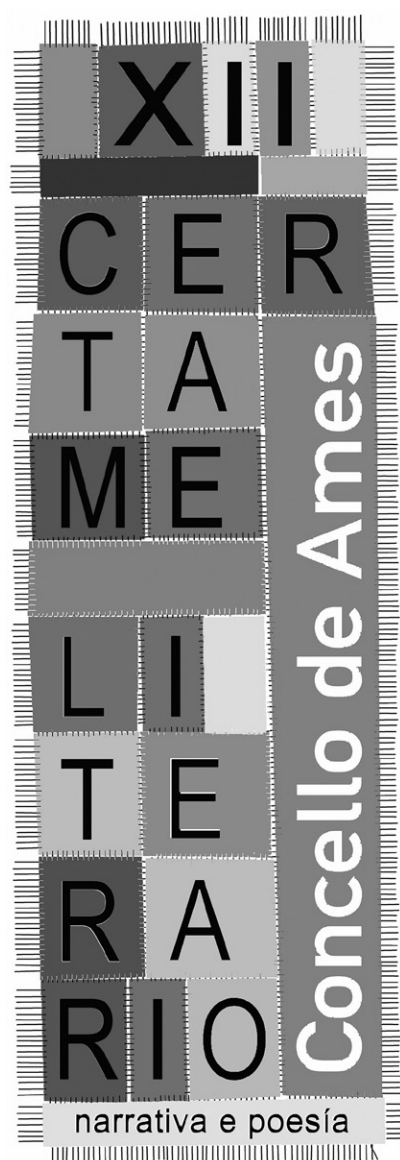
Foron pasando os días. As atencións eran escasas e o modelo de vida escita facía os seus efectos en Hermóxenes. Porén, tratábano con respecto e comezaban a dirixirse a el, aínda que non entendera nada. Aprendeu a montar, a utilizar o arco e a mullir. Gustaba de ollar os mociños suxos, os seus disfraces de animais ou de monstros xa non lle resultaban ridículos. Os pelos brillantes que comezaban agromar nos seus corpos deleitábano, sobre todo pola inxenuidade con que os lucían tan afastada dos obscenos xogos de sedución dos efebos da pole. A brutalidade dos utensilios cada vez parecíalle máis utilitaria e a rudeza na comunicación, sincera. Ademais, polas noites comezaba a visitallo unha muller pequena e forte que adoitaba cubrirse co pelello dun lince.

Unha mañá comezouse a organizar o que parecía unha celebración. Acumulaban bosta para unha lagarada, limpaban carne e trenzaban os cabelos os uns aos outros. Ao saír do leito, a rapaza lince apareceu cunha especie de mestura de barro vermello e pintoulle unha grosa liña desde a fronte até os xenitais, logo bicouno e marchou recoller lirios que máis tarde lle colocaría na cabeza. Debía ser o seu casamento.

Aquela muller parecía preocuparse por el, así que aínda que nun primeiro momento estivese convencido de que era unha especie de prostituta decidiu asumir a situación e deixarse integrar plenamente na comunidade. Á noite, todos sentados no chan, en círculo, comezaron a comer e a beber e a cantar con sons nasais, e colleulle a man á súa futura esposa e sorriulle, e os demais tamén rían e brindaban. Un home cunha vestimenta

especialmente rechamante ergueuse. Fixo o silencio e indicoulle á parella que se erguesen tamén. Bebeu un trago longo e calmado, e no intre exacto no que ela lle atou unha corda ao pescozo a Hermóxenes, o sacerdote dixo, en perfecto grego xónico:

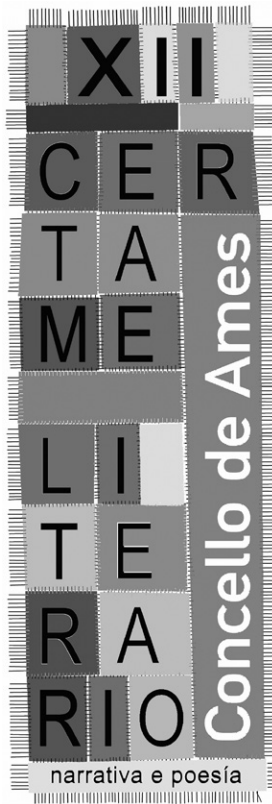
Tabiti a Ardente, deusa do corvo e o can, da serpe, da casa e do lume, sempre ten fame de mariños gregos.

Poesía

ADOLESCENCIA

Xián Villanueva Moreiras (Acuarios)

1º premio de poesía da 1ª categoría

Bérranme,
berro.

Moléstanme,
molesto.

Máncanme,
manco.

Quéixanse,
quéixome.

Altéranse,
altérome.

Se unha persoa me cae mal,
farei o que sexa para que eu lle caia máis mal.

Se se che ocorre algunha idea,
o que se lle ocorre aos demais, é unha merda.

Din que esta adolescencia é unha amargura,
e que, ao final, non cobra a factura.

Tamén din que non vale a pena enfadarse,
pero sei que mo din para non mollarse.

A min o que digan pouco me importa,
prefiro quedar mirando na porta.

Bérranme,
berro.

Moléstanme,
molesto.

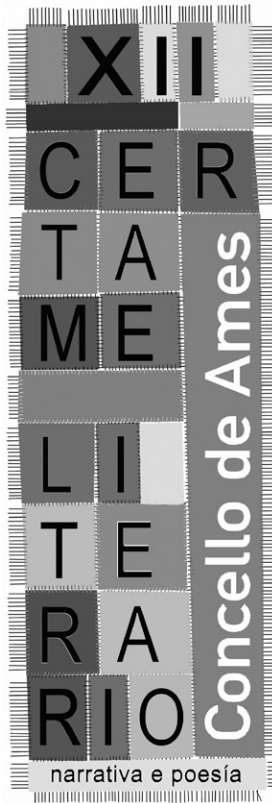
Máncanme,
manco.

Quéixanse,
quéixome.

Altéranse,
altérome.

NENOS POETAS

Miguel López Barreiro (Saxofón)

2º premio de poesía da 1ª categoría

Podo dicilo sen medo:
os nenos nacemos poetas.
Pensamos versos verdadeiros,
sáennos de dentro!

Non nos decatamos
do que podemos facer,
levamos en nós unha semente
con moita fe.

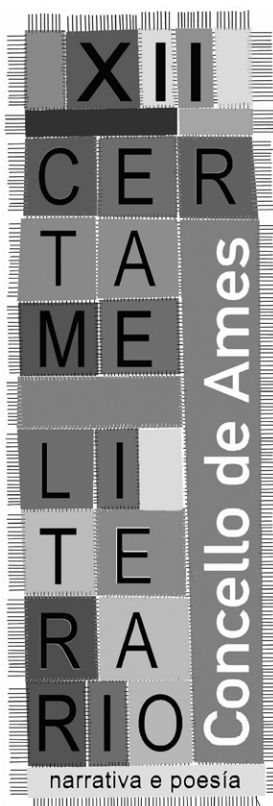
Un rapaz normal
comeza cunha pequena poesía
e consegue rematar
nun gran artista.

Igual que a árbore
primeiro é unha semente,
sendo pequerrechiña
vai medrando valente.

Toda esta poesía
nace da nosa alegría.
ou tamén da morriña,
como dicía Rosalía.

A MIÑA LINDA DAMISELA

Emilio Fajín Blanco (Ramón da Frolara)

3º premio de poesía da 1ª categoría

A miña linda damisela.

Ti es coma a auga
que baixa ladeira abaixo
a túa pureza
non se mide con ningunha outra.

O teu cabelo moreno
bañado en chocolate.

Os teus ollos marróns
parecen dúas perlas puras.

Ti es coma unha flor
que florece en primavera,
e ao contrario que elas
manteste guapa todo o ano,
ti es o farol
que alumea o meu camiño.

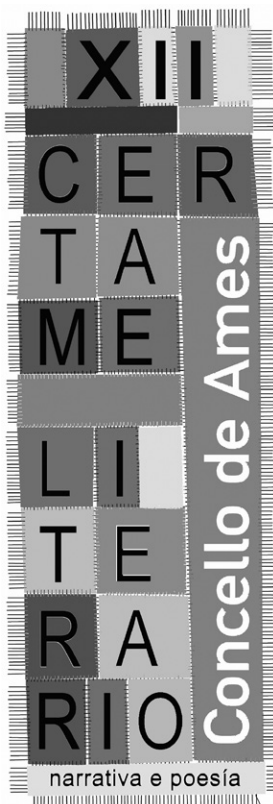
Os teus pasos son
os que me guían polo camiño da vida.

Ela é máxica.

Ela é a lúa
que a noite me ilumina

ARELA HARMONIOSA

Irene Rico Gómez (Vagalume)

1º premio de poesía da 2ª categoría

Sen música a vida sería un erro

Friedrich Nietzsche

Acordes disonantes dunha partitura enferma,
tempos contrastados dun compás inerte,
silencio precipitado dunha melodía que xa non respira,
vida dificultosa dunha nota lene...

Son soños entrecruzados de músicos incomprendidos,
hóspedes eternos no templo de Caliope.
Teñen por tarefa combinar sons e silencios,
facen posible que a harmonía resoe.

Encargados de reconverter cinco liñas e catro espazos,
de facer a vida un pouco máis doce,
ousados amantes dunha arte,
valentes capaces de provocar o gozo.

As súas ferramentas de traballo
non son máis que cavillas, cordas, teclas...
accionadas pola forza do seu espírito,
poder concedido por un don divino.

Enfeitizados por melodías eternas,
efémeros sons que compoñen o infindo.
Son narradores dunha vida enteira,
cos seus contrastados lindes.

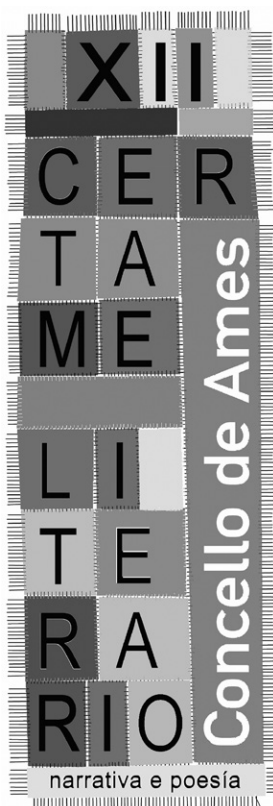
A súa imaxinación voa sobre un papel pautado,
mais queda atrapada pola forza do material,
un soporte firme ao que se aplica con destreza,
a mesma coa que describe o ben e o mal.

Son nómades cargados de soños,
vividores dun tempo futuro e pasado,
que namentres buscan o seu oco no presente
nos agasallan co resultado do seu inmaterial estado.

Obreiros dunha profesión,
artistas dunha verdadeira arte,
creadores do mundo onírico,
músicos confiados para namorarte.

DO QUE ME QUEDOU POR DICIR CANDO ESQUECÍN COMO FALAR

Aldara Castro Meizoso (Alter-ego)

2º premio de poesía da 2ª categoría

Dille ao fillo bastardo da chuvia,
da neve,
da brétama,
da saraiba,
do frío,
que esperei.

Dille que esperei tanto
que o meu reloxo interno
escachou en mil anacos,
que xa non distingo pouco de moito,
curto de longo.

Tanto que a miña xuventude morreu,
e que a beleza marchou chorando tras dela.

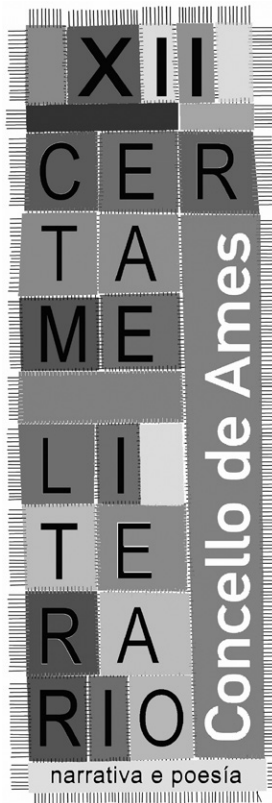
Tanto que quedei sen forzas para seguir esperando
e tiven que quitárllelas aos recordos,
que non querían soltalas...

E que así, quedei sen outra cousa que a miña espera,
pois esquecín como voar,
pois esquecino todo.
Condenada a esperalo sempre, sempre.

Mais que non se engane,
pois se volve,
se rompe a miña espera,
quitaramo todo
e debería recordar,
que entre outras cousas esquecín,
tamén,
como amar.

K. 545

Marcela Porto Mato (Allegro)

3º premio de poesía da 2ª categoría

Allegro

Por entre os vimbios de letras,
dous ollos agromaban en cada diario

Ollos que brillaban, entre regueiros de tinta de actualidade.

Fumaba, exhalando a ritmo de bolero
os aires de cada país no que habitaba.

Mil ollos máis, saíndo de cada habitación, cada reloxo,
cada folio en branco.

Para atopar sendeiros de cores por cada xanela,
regueiros de luces precipitando sobre a nosa pel.

Os peixes, gardados en botes de cores,
sen coñecer o mar, nunha compra-venda de osíxeno de piscifactoría.
Os peixes aprenderon a nadar,
sen recordar nin un só freado, sen recordar apenas o seu pasado.

Proseguíu o vinilo, en movemento constante,
a pisos de altura de onde o observabamos.
Os edificios empapelados por ceos de flores.
As torres xemelgas ríndose expectantes.

Corpos que penduran en pisos de altura,
para aliñarse cos edificios, en espazo e tempo.

Rondó

As mans medrando contra o ceo.
aloumiñando constelacións,
adobiando con sales de cores, a purpurina, na Terra.

Cumunolimbos medrando fronte o polar.
Elevándose a quilómetros de presión entre as xanelas.

Ti, que fuches froito deses restos de segmentar o ceo
refigurácheste en sombras, edificando soportais,
iluminando cada rúa daquela cidade.

Marcos de brancura que encher de litros de aire.
Leis que controlan a physis, pero non a psyché.

Cen mil teas de cores, coas que tapar o mundo
simulando permeabilizar os séculos, e os ornamentos
esculpidos segundo a segundo por entre as sabas de xeo

Ciencia e letra perdidas en árbores faraónicas.

[e mentres tanto os cantís,
precipitándose sobre os nosos ombreiros]

Andante

Coas mans modelar o tempo.

A laminaria de teus dentes compoñéndome a sexta sinfonía dentro da boca,
porque sabes tan forte coma as tensións no jazz,
tan forte coma o dodecafónico resoando na noite.

Figuracións caendo en picado contra os océanos.
Océanos que absorben o día,
precipitando os solutos nas burbullas de mergullar a lúa,
batendo marea tras marea fronte ao mundo.

Son as túas mans un inverno de transmisión.
Un microscopio á anatomía humana,
á anatomía de toda unha biosfera, caendo gota por gota polo filtrado de poros.

A peso constante,
contabilizar todas as pinceladas
de terte creado, neste colchón de filtros.

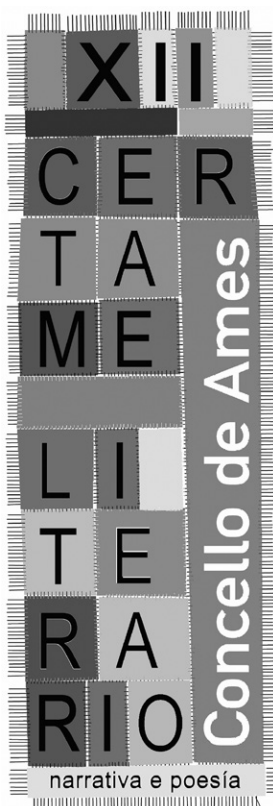
Compartimos o xeo que flúe polas costas.
Nadamos no mesmo ceo de memorias.

Os peixes devorándonos as costras
Os peixes xogando a roubarnos os pés

batuko

PARADIGMA (DE XÉNESE XENÉRICA)

Manuel Otero Boquete (Lumen)

1º premio de poesía da 3ª categoría

Primeiro a luz sen medo e a quentura do limo
o desembarco

a doce costa ás costas
a man aberta nas praias do lecer
ollo sobre ollo
un papel ferinte de tan branco

Primeiros ventos frouxos e o descaro
as mazás coloradas
mamá que para raios

leguas de lagoas mainas
vagas bágoas escrupulosamente compiladas no faiado
días diáfanos
(onte caeu un paxaro e no ceo deixou a silueta recortada
alguén o dixo)
premonición do crepúsculo e do irado arado

Despois algún día de borrasca
rapaces nos rueiros que rompen a pel das pozas co zapato
 (as pozas son tambores lentos
 fráxiles
 calados...)

O resto da xornada:

lúpulo (homo homini)
fazulas cereixas planto

planto un escuro coroar de escadas
pranto
hipoteca abur amor palabra canto
o descenso da paixón e dos miñatos
insisto amor amor declive no que axuda tanto santo
cánto pranto planto e canto
palabra!
amor good bye
suor breviario mapas astro-labio
(un papel insultante de tan franco)
calor solar polar
mandíbulas
libeliñas
cinzas e máis cinzas
de tabaco
ríos fontes
outos autobuses
marmelo mallarmé
dúbida cancro
fraca por ti todo adeus

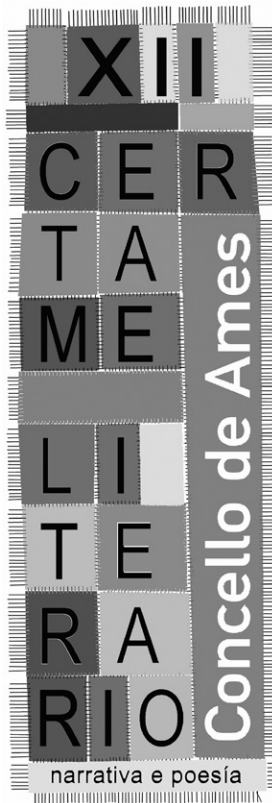
compañeiríño
patria casa

e no entretanto

non se apuren
é a vida
doe
e pasa.

COMO TE CHAMAS HOXE?

José Ramón Sánchez Varela (Birrio Marzal)

2º premio de poesía da 3ª categoría

Alzarán as súas copas os abstemios,
borrachos de présa.
Berrarán os mudos as súas súplicas.
Herdarán os orfos, na lexítima, a forza dos pais.
Chegarán á casa os vagabundos, ti levaralos.
Nomearás ós clandestinos e estes sairán do covos.

Canta calma zumegou algún demente
e canta tormenta o máis racional.
Que ollar transparente o daquel cego
e que bágoa derramada polo xordo
cando te oíu chegar.

Fas dubidar ó que nunca tremeu;
aclaras ó indeciso, liberas ó preso.
Non se lamentará o que aproveitou as oportunidades
e collerá o tren, á fin, aquel que pensou
que nunca volvería pasar.

A algún avisaralo con tempo para que poida marchar
sen a pesada equipaxe do remordemento.
A outros vestiralos co disface da sorpresa,
baleirando berces e bambáns.

E inda haberá quen te estea agardando.
Novos e vellos vadeando o mesmo sumidoiro,
ese camiño talvez trazado
en perfecta conxunción antagónica.

Ónde agachas a chave mestra
que modifica as axendas,
que anula a cita programada dos amantes
que nunca chegarán a atoparse;
do alento arrebatado na calma dun leito de sono,
xa perpetuo -que fortuna-.

Non houbo aínda quen lle gañase o pulso
ós miúdos brazos do reloxo.
Atreveuse alguén?

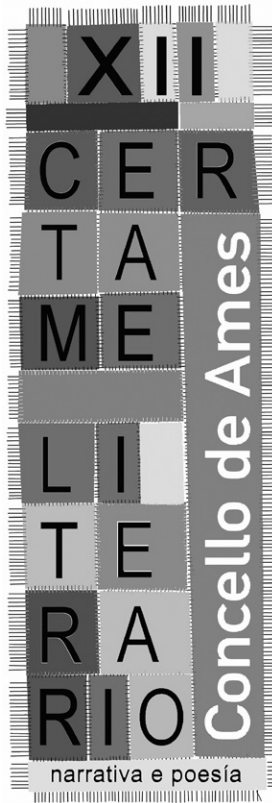
Que tan presente estás sempre!
E que ignorada ó mesmo tempo!

Segues agochándote na plumaxe acibeche
dos teus emisarios?
No pelello do fugaz ouveo aloumiñando a porta?
Nese cerúleo aroma, sobresaltado?

Como te chamas hoxe?

REPLICANTE

Daniel Vilaverde Framil (Philip K. Dick)

3º premio de poesía da 3ª categoría

As feridas abertas brillan na escuridade
e proxectan o pasado
en formato presente continuo.

O tempo encheuno todo de grans de area
e sal
(mira que che dixen que de botar sempre estabamos a tempo)
que fermentan ao mínimo contacto
e desprenden un crepitante láido de película queimada.

Tiñas razón:
son daltónico monocromático;
véxoo todo negro.
Pero cheiro a voz en off
empatando os fotogramas das páxinas que rompiches.

*(Ti) un chanzo arriba e (eu) outro abaixo
caricia
e a tea do teu bico que me envolve
a confianza dos teus ollos hipnotiza
e a tensión sexual non se resolve.*

*-Que é, foto ou vídeo?- di o espectador mentres crava
en min o seu móbil de pantalla táctil.
Se é foto ou vídeo? E preguntásmo ti?
É a realidade,
imbécil.*

Os androides soñamos con mulleres eléctricas.

